Uddannelses- og Forskningsministeriet

Prækvalifikation af videregående uddannelser - Samfundsjura

Udskrevet 9. oktober 2026

Kandidat - Samfundsjura - Roskilde Universitet

Institutionsnavn: Roskilde Universitet
Indsendt: 14/09-2022 14:26
Ansøgningsrunde: 2022-2
Status på ansøgning: Godkendt
Afgørelsesbilag
Download den samlede ansøgning
Læs hele ansøgningen

Ansøgningstype
Ny uddannelse

Udbudssted
Trekroner, Roskilde

Informationer på kontaktperson for ansøgningen (navn, email og telefonnummer)
Halime B. Simsek halime@ruc.dk +4530306476

Er institutionen institutionsakkrediteret?
Betinget

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?
Nej

Uddannelsestype
Kandidat

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk
Samfundsjura

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk
Law and Public Policy

Angiv den officielle danske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse
Cand.scient.jur. (se argumentation for ønsket titel under 'Uddybende bemærkninger' i afsnittet, der redegør for forskelle og ligheder med beslægtede uddannelser)

Angiv den officielle engelske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse
Master of science in Law and Public Policy

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?
Samfundsvidenskab

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?
Adgang til kandidatuddannelsen forudsætter en samfundsvidenskabelig bachelorgrad med elementer af både politologi og jura. Fra Roskilde Universitet er følgende bacheloruddannelser adgangsgivende under forudsætning af bestået metodefag i grundlæggende juridisk metode, teori og tænkeform samt specialiseringsretningens eksisterende jurakursus svarende til min. 10 ECTS juridisk metode:

- Politik og Forvaltning
- Socialvidenskab
- Internationale studier
- HA (Erhvervsøkonomi)

Fra andre universiteter er følgende bacheloruddannelser adgangsgivende:

- Jura
- HA (jur.) – Erhvervsjura
- Statskundskab

For professionsbachelorer med 15 ECTS juridiske fag forventes udviklet et brobygningsmodul.

Er det et internationalt samarbejde, herunder Erasmus, fællesuddannelse el. lign.?
Nej

Hvis ja, hvilket samarbejde?

Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?
Dansk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?
Nej, undervisningen foregår slet ikke eller i mindre grad på nettet.

ECTS-omfang

120

Beskrivelse af uddannelsens formål og erhvervssigte. Beskrivelsen må maks. fylde 1200 anslag

I en velfungerende demokratisk rets- og velfærdsstat har offentlige og private aktører behov for at trække på såvel juridiske som samfundsvidenskabelige kompetencer i håndteringen af daglige opgaver. Manglende kendskab til juridiske rammer og praksisser kan føre til alvorlige politiske og administrative problemer. Modsat kan overdrevent fokus på gældende ret uden kontekstforståelse hæmme udvikling af komplette løsninger. Formålet med samfundsjura er at uddanne kandidater, der kompetent kan balancere juridiske og politikudviklende hensyn og kvalificeret kan gribe en politisk idé og omsætte den til lovmedholdelig og implementerbar praksis.

Uddannelsen er udviklet i tæt samspil med offentlige og private aftagere (og efter henvendelse til RUC fra regionale aktører), der oplever et udækket behov for kandidater, der har indsigt i juraens teknikker, krav og tænkning og som kan kombinere fokus på almenvellet og individets retssikkerhed med politiske gangbare tiltag. Kandidaterne vil kompetent beskæftige sig med fx udvikling af juridisk sagsbehandlingspraksis, policyudvikling og rådgivning i organisationer, hvis opgavevaretagelse er betinget af juridiske rammer og politiske hensyn.

Uddannelses struktur og konstituerende faglige elementer

1. semester

Kursus: ”Forholdet mellem ret og politik” (obligatorisk kursus, 10 ECTS)

Dette kursus introducerer de studerende til teorier, diskussioner og empirisk forskning om forholdet mellem ret og politik. Det beskæftiger sig med rettens natur, politikkens natur og særligt med hvordan de to sfærer/felter interagerer, men opererer forskelligt. Dette gøres gennem litteratur om den politiske konstituering af retten, rettens begrænsning og muliggørelse af politik, rettens politisering, samt politikkens retsliggørelse. De studerende lærer at identificere og skelne retlige og politiske processer, at analysere akademisk litteratur, der beskæftiger sig med sameksistensen, samskabelsen og spændingerne mellem ret og politik, samt at diskutere og reflektere over teoretiske argumenter og empirisk forskning om forholdet mellem ret og politik. I denne proces forholder de sig til, hvordan forholdet mellem ret og politik har konsekvenser for demokrati, borgerrettigheder og legalitet. Kurset giver de studerende et teoretisk fundament til at forstå og arbejde med samspillet mellem retlige, politiske og administrative, samt bredere samfundsmæssige processer både på uddannelsens andre kurser og i praksis efter endt uddannelse.

Kursus: ”Ret, styring og politikudvikling i praksis” (obligatorisk kursus, 10 ECTS)

På kurset 'Ret, styring og politikudvikling i praksis' undersøges, hvorledes den retlige regulering af offentlige institutioner har betydning for institutionernes forhold til borgere, civilsamfundsorganisationer, virksomheder mm. Fokus er på det statslige niveau (departementer, styrelser, statslige virksomheder mm), hvor forholdet mellem juridiske rammebetingelser og politikudvikling undersøges.

Kurset går i dybden med, hvordan retlige rammebetingelser fortolkes og anvendes i teori og praksis. Det tematiseres, hvordan og hvorfor embedsmænd og politikere balancerer mellem komplekse dilemmaer, der involverer hensyn til lovlighed, sandhed, faglighed og effektivitet på forskellige politiske ressortområder og i forskellige konkrete situationer, og hvor forholdet imellem juridiske rammer, politiske målsætninger og faglige styringsparadigmer varierer. Kurset bringer en række konkrete cases i spil, som illustrerer udfordringer og løsninger i krydsfeltet imellem retlige og politiske hensyn. Ud over stats- og forvaltningsretlige problemstillinger kan disse cases også implicere fortolkningsspørgsmål angående retsstilling for borgere, civilsamfund og virksomheder (eksempelvis aktuelle teknologiske udfordringer, digitalisering, samspillet ved deltagelse i offentlig-private samarbejder, mv). Cases kunne også omfatte EU-lovgivning eller internationale konventioner. Kurset søges afholdt i samspil med en eller flere af uddannelsens kommende aftagere (departementer/styrelser/offentlige virksomheder mv).

Projekt: "Samfundsjuridisk projekt med fokus på juridisk metode i policy processer" (obligatorisk projekt, 10 ECTS).

Projektet har som overordnet formål at opøve de studerendes kompetencer i at identificere juridiske aspekter knyttet til forskellige løsninger (policies) anvendt på en given samfundsmæssig problemstilling. Med afsæt i en overordnet problemstilling (fx grøn omstilling, forebyggelse på sundhedsområdet eller integration af flygtninge) og med udgangspunkt i en selvvalgt offentlig eller privat aktør, skal de studerende beskrive et antal forskellige mulige policy-tiltag. For hvert policy-tiltag skal de studerende identificere og beskrive relevante politiske og organisatoriske problemstillinger, eventuelle relevante interne og eksterne aktører, samt de juridiske problemstillinger, som rejser sig. Hvad de identificerede juridiske problemstillinger angår, skal projektarbejdet endvidere indeholde et selvstændigt juridisk notat pr. policy-tiltag, som træner de studerende i at anvende og formidle juridisk metode.

Projektet bygger på kompetencer i brugen af juridisk metode, som de studerende vil have opnået på bachelorniveau. De studerende øves i at forholde sig til jura som redskab til løsning af et policy-problem, samtidig med, at de trænes i at finde og beskrive relevante retskilder og argumentere for deres anvendelse. Både dette og de følgende projektarbejder udvikler endvidere de studerende kompetencer til at tilrettelægge og gennemføre længerevarende projekter, skærper deres evne til argumentation og præsentation af akademisk viden og træner dem i forpligtende samarbejde med medstuderende (kollegaer).

Aktiviteten understøttes af projektunderstøttende aktiviteter, ligesom de studerende modtager vejledning under gennemførelsen af projektet.

2. semester

Forløb A:

Projektorienteret praktikforløb med obligatorisk praktikopgave om en samfundsjuridisk problemstilling (30 ECTS)

Det projektorienterede praktikforløb har til formål at give den studerende førstehåndskendskab til uddannelsens praksisfelt, herunder indsigt i og erfaring med, hvorledes aspekter af jura og policy-udvikling brydes og adresseres i praksis.

Forud for et projektorienteret praktikforløb (dvs. i løbet af uddannelsens første semester), skal den studerendes primære arbejdsopgaver hos praktikværten godkendes af studienævnet. Værten er forpligtet til at stille en vejleder/mentor til rådighed under forløbet, ligesom universitetet stiller en vejleder til rådighed. Uddannelsen understøtter et netværk af praktikværter, men det er de studerendes ansvar at etablere kontakt og indgå aftale med værten og få denne aftale godkendt. Værten skal ikke nødvendigvis være en fra uddannelsens netværk.

Under opholdet udfærdiger den studerende en portfolio-opgave med to eller flere produkter. Produkterne defineres sammen med praktikvejleder og universitetets praktikvejleder, og kan fx være juridiske notater, policy-briefs, policy analyse, procesnotater, puljeansøgninger, talepapirer eller lignende. Aktiviteten understøttes med praktikunderstøttende aktiviteter, der ligeledes understøtter de studerendes udveksling af erfaringer undervejs.

Forløb B

Enten to specialiseringskurser af 2 x 10 ECTS) eller ét specialiseringskursus (10 ECTS) og to metodekurser (2x5 ECTS).

De studerende vælger blandt specialiserings- og metodekurser udbudt af studienævnet. Der kan være tale om specialiseringskurser fx om projektledelse i offentlige organisationer, afbureaukratisering, menneskerettigheder, udlændingeret- og politik, markedsgørelse og offentlig-private samspil eller sundhedspolitik. Blandt metodefag kan der fx være tale om retssociologi, statistik, policy analyse, konflikthåndtering, virksomhedsforståelse eller økonomistyring.

Projekt: ”Fagligt profilerende samfundsjuridisk projekt” (projekt, 10 ECTS).

Formålet med projektet tvedelt: Dels er formålet at styrke de studerendes analytiske og metodologiske evner inden for uddannelsens genstandsfelt ved selvstændigt at formulere, designe, gennemføre og formidle en valgt problemstilling. Og dels er formålet at give de studerende mulighed for at profilere sig faglig inden for et givent felt; det kunne fx være sundhed, miljø, digitalisering, menneskerettigheder, offentlig-privat samspil osv. Profileringen opnås dels gennem projektarbejdet og de studerendes valg af specialiserings- og (evt.) metodekurser. Projektet bygger videre på de studerendes grundlæggende analytiske og projektmæssige kompetencer og skrives som på 1. semester i teams. Projektet kan have form som et traditionelt projekt eller form som en portfolio-opgave med to eller flere produkter. Produkterne vil i givet fald defineres sammen med vejleder og kan fx være juridiske notater, policy-briefs, policy analyse, procesnotater, puljeansøgninger, talepapirer eller lignende. Uddannelsens netværk af praktik værter opfordres til – udover værtskabet for nogle studerende – at stille forslag til projektemner til rådighed for andre studerende, og de studerende, der skriver projekt, opfordres til at udvikle deres projekt i samarbejde med disse eller andre eksterne samarbejdspartnere.

3. semester

Kursus: ”Samfundsjura i kommuner og regioner” (obligatorisk kursus, 10 ECTS)

Med dette kursus får de studerende et grundigt kendskab til de særlige juridiske og politiske forhold, der karakteriserer det kommunale og regionale landskab i Danmark. Kurset undersøger, hvordan grundlæggende politologiske og forvaltningsretlige problemstillinger udspiller sig i den regionale og kommunale verden ved at se på de særlige retlige rammer og spilleregler, på finansiering og opgavesammensætning, på samspil mellem offentlig og privat, såvel som på det politiske og folkelige grundlag for det lokale selvstyre i Danmark. I kurset ses på forholdet mellem politiske og administrative niveauer, såvel som på ledelse af velfærdsopgaver i fagprofessionelle institutioner. Den studerende skal sættes i stand til at forstå, indgå i og skabe samspil mellem retlige aspekter og andre roller og styringsinstrumenter (f.eks. borgerinddragelse, faglig ledelse mv). Den faktiske virkelighed i den regionale og kommunale organisation er udgangspunktet ligesom statslige regulering, tilsyn og kontrolinstanser inddrages. Der fokuseres på de store opgaveområder (Sundhed & omsorg, skoler & dagtilbud, social & beskæftigelsesområdet samt teknik og miljø), og kurset søges afholdt i samarbejde med en eller flere af uddannelsens praktik-kommune/ -regioner.

Metodekursus: ”Juridisk sagsbehandling” (obligatorisk metodekursus, 5 ECTS)

Kurset i juridisk sagsbehandling vil have fokus på den praktiske dimension af sagsbehandling i den offentlige sektor eller i organisationer, der har berøring med den offentlige forvaltning og for hvem sagsbehandling har karakter af juridisk sagsbehandling. En væsentlig del af forvaltningens opgaver består i at træffe afgørelser i forhold til borgere, virksomheder m.v. og det er selvsagt væsentligt, at de afgørelser, der træffes, er lovlige og rigtige, hvorfor det er nødvendigt at kende til de regler, der sætter rammerne for sagsbehandlingen. Disse regler løber på tværs af den offentlige forvaltning uafhængig af sektor og niveau.

Kurset ser på: Hvordan starter en sag? Hvordan indsamler sagsbehandleren de nødvendige oplysninger for at kunne træffe afgørelse i sagen? Hvilke krav stilles til udformningen af afgørelsens begrundelse? Hvornår skal der gives klagevejledning? Studerende, der gennemfører kurset, vil derfor få et helt praktisk beredskab til i en faktisk ansættelsessituation at kunne håndtere henvendelser fra borgere mv. Kurset skal således skabe viden om og anvendelsesorienteret forståelse af de retlige krav til forvaltningens sagsbehandling; færdigheder i et identificere retlige fokuspunkter og håndterbare løsninger i forvaltningens processer, samt kompetencer til at identificere, forstå og anvende grundlæggende forvaltningsprocessuelle principper i forvalterens praksisvirkelighed og herunder give retligt legitime løsningsforslag til tilrettelæggelse af opgaver, hvori indgår en samfundsjuridisk dimension.

Valgfrit metodekursus (5 ECTS)

De studerende vælger blandt relevante metodekurser udbudt af studienævnet, jf. også de metodekurser, der er nævnt under semester 2B. Det kunne således fx være retssociologi, statistik, policy analyse, konflikthåndtering, virksomhedsforståelse, eller økonomistyring.

Projekt: "Projekt om policy og jura i kommunalt/regionalt regi" (obligatorisk projekt, 10 ECTS)

Projektarbejdet på 3. semester skal relatere til teoretiske og/eller empiriske forhold i kommuner og regioner, men giver i øvrigt de studerende mulighed for at fordybe sig i et område af eget valg og dermed arbejde på deres faglige profil. Projektarbejdet har til formål yderligere at styrke de studerendes analytiske og metodiske kompetencer og applicere disse på en problemstilling, der handler om samspillet mellem policy og jura i kommunalt/regionalt regi. Projektet skrives i teams og skærper de studerendes samarbejdskompetencer og kompetencer til at planlægge og gennemføre en større akademisk undersøgelse. Projektet har form som en større analytisk undersøgelse. De studerende kan vælge at gennemføre projektet i samarbejde med en ekstern aktør.

4. semester

På fjerde semester udarbejder den studerende i gruppe eller alene sit speciale. Specialets overordnede formål er at gøre den studerende i stand til selvstændigt og reflekteret at identificere og analysere en problemstilling inden for uddannelsens genstandsområde. Specialet skal demonstrere, at den studerende mestrer videnskabelige teorier, metoder og har redskaber til at foretage samfundsjuridiske analyser på et højt forskningsbaseret niveau. De studerende viser, at de kan ræsonnere og skrive klart og tydeligt, samtidigt med, at de selvstændigt kan styre og tage ansvar for en længerevarende akademisk arbejdsopgave.

Begrundet forslag til takstindplacering af uddannelsen

Uddannelsens kerneområde samfundsvidenskabelig og foreslås indplaceret i takstgruppe 1.

Forslag til censorkorps

Uddannelsen foreslås tilknyttet censorkorpset Politik, Samfund og Globale Forhold. Censorformandskabet har på baggrund af et foreløbigt uddannelsesbilag udtrykt opbakning til, at uddannelsen optages i PSG-censorkorpset.

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 30 sider. Der kan kun uploades én fil

Behovsundersøgelse for Samfundsjura.pdf

Kort redegørelse for det nationale og regionale behov for den nye uddannelse. Besvarelsen må maks. fylde 1800 anslag

Behovsundersøgelsen dokumenterer et aktuelt og fremtidigt behov for samfundsjuristers kombinerede og integrerede juridiske og samfundsvidenskabelige kompetencer. Behovet vurderes at være markant i den offentlige sektor i såvel departementer, styrelser, regionale enheder og kommuner. Region Sjælland og Kommunernes Kontaktråd (KKR) i Region Sjælland støtter begge op om uddannelsen jf. støtteerklæringer i behovsundersøgelsens bilag 7-8. Undersøgelsen dokumenterer endvidere et behov i private virksomheder. Behovet ses primært blandt foretagender, der servicerer offentligt forbrug eller arbejder med politisk interessevaretagelse, men også i større private virksomheder, der oplever stigende fokus på lovmedholdelighed både over for national lovgivning såvel som EU-lovgivning.

Beskæftigelsesmulighederne for kommende samfundsjurister understøttes endvidere af, at nært beslægtede samfundsvidenskabelige og juridiske uddannelser har lave ledighedstal samt desktopanalysen af rapporter, som belyser efterspørgsel på kandidater med netop disse to kombinerede kompetencer. Undersøgelsen ”Mismatch på det danske arbejdsmarked i 2030” (jf. behovsundersøgelsens bilag 5) forudsiger således, at der i 2030 vil være et nationalt underudbud på 16.000 kandidater fra gruppen ”Samfund med en længere videregående uddannelse”. En rapport over arbejdsmarkedsbehovet for juridiske kandidater (jf. behovsundersøgelsen bilag 4) indikerer, at behovet særligt gælder kandidater med juridiske kompetencer, herunder ikke mindst juridiske kandidater med politisk tæft. Analyserne peger altså på gode afsætningsmuligheder for samfundsjuridiske kandidater på både det regionale og nationale arbejdsmarked

Uddybende bemærkninger

Se venligst den vedlagte behovsundersøgelse for uddybning af uddannelsens kompetenceprofil, erhvervssigte samt arbejdsmarkedsbehov og relevans.

Der henvises i øvrigt til, at ledigheden for beslægtede samfundsvidenskabelige og juridiske uddannelser er lave og analyser viser, at dimittenderne kommer hurtigt i arbejde. Eksempelvis viser ledighedstal i en rapport fra Dansk Industri (2020), at knap hver anden samfundsvidenskabelige dimittend finder beskæftigelse umiddelbart efter endt uddannelse; for kandidater med juridiske kompetencer er ledigheden efter et år i gennemsnit under 4% (jf. behovsundersøgelsens afsnit 2.1).

Kandidater i Samfundsjura forventes at få beskæftigelse i en grad, der ligner beskæftigelsessituation for jurister og den for samfundsvidenskabelige generalister, fuldmægtige, analytikere, projektledere m.fl.

Underbygget skøn over det nationale og regionale behov for dimittender. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Antallet af samfundsjuridiske dimittender forventes at være 30-40 de første år og herefter 50 dimittender årligt. Behovsundersøgelsen viser, at der er og i de kommende år vil være stigende efterspørgsel efter kandidater, der både kan arbejde med høj juridisk detaljeringsgrad og samtidig være med til at identificere og løse konkrete problemer i samarbejde med andre faggrupper, samtidig med, at de kan formidle tiltag og bevæggrunde til både fagfæller og lægmænd.

Samtlige aftagere giver udtryk for, at der er et arbejdsmarkedsbehov, og at det er realistisk at afsætte 50 kandidater årligt. I behovsundersøgelsen udtaler en aftager fra KL: ”Der vil helt sikkert være beskæftigelse til de ca. 50 kandidater, I forventer at dimittere årligt, klart. Det er jo ikke engang én til hver kommune og så er der fem regioner og så endda med alle styrelserne, som er der, så jeg tænker klart de vil kunne finde beskæftigelse” (KL, jf. behovsundersøgelsens afsnit 3.2). Dertil kommer dokumenteret efterspørgsel fra ministerier, ligesom private aftagere også melder, at de har stillinger, der passer til samfundsjuristernes profil; antallet af disse er dog svært at gøre op.

Hvilke aftagere har været inddraget i behovsundersøgelsen? Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Uddannelsens kompetenceprofil er efterspørgselsdrevet og er blevet udviklet med løbende involvering af aftagere siden initieringen fra Region Sjælland primo 2021. Inddragelsen har inkluderet instituttets aftagerpanel, aftagere forankret i Region Sjællands organisationer, såvel som en række individuelle aftagere fra den statslige, kommunale og private sektor. Tilsammen dækker de inddragede aftagere både det offentlige og private arbejdsmarked, hvor der er behov for kombineret juridisk og politologisk opgavevaretagelse. De udvalgte aftagere er primært direktører og ledere inden for de relevante brancher, som har et generelt strategisk ansvar i deres organisation eller virksomhed. Involvering af aftagere har bidraget med specifikke anbefalinger til skærpelse af erhvervssigtet og har bekræftet både et aktuelt og et fremtidigt behov for en samfundsjuridisk uddannelse på baggrund af dens kompetenceprofil.

Hvordan er det konkret sikret, at den nye uddannelse matcher det påviste behov? Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Løbende dialog med aftagere har været central i udarbejdelsen af uddannelsens tværfaglige profil. Balancen mellem fokus på juridiske kompetencer i samspil med samfundsvidenskabelige teknikker, redskaber og teorier er i høj grad drevet af erhvervslivets efterspørgsel. Behovsanalysen viser, at der er efterspørgsel efter samfundsjuridiske kandidater, der har 1) Kombineret juridisk og politologisk forståelse, som opnås gennem uddannelsens obligatoriske elementer på 1. og 3. semester, hvor integration af de to fagdiscipliner er indtænkt i kursernes indhold for at skabe mest mulig sammenkobling for de studerendes forståelse; 2) Projektledelses- og metodekompetencer, som opnås igennem det obligatoriske projektarbejde på 10 ECTS hvert semester, samt metodekurset på 3. semester; 3) Praksissans og virkelighedsforståelse, som opnås både gennem Roskilde Universitets læringsmodel kaldet Problemorienterede Projektlæring (PPL), gennem understøttet mulighed for praktik på uddannelsens 2. semester og gennem case-baseret undervisning og praksisnære øvelser.

Beskriv ligheder og forskelle til beslægtede uddannelser, herunder beskæftigelse og eventuel dimensionering. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Uddannelsen adskiller sig fra øvrige lignende uddannelser ved: 1) at kombinere juridiske og samfundsvidenskabelige teorier, analyseværktøjer og metoder indarbejdet i uddannelsens obligatoriske elementer; 2) at være baseret på PPL-tilgangen, som giver erfaring med projektbaseret læring i virkelighedsnære problemstillinger ofte i direkte samarbejde med organisationer og virksomheder; 3) at udbyde muligheden for problemorienteret praktikforløb i administrative eller politiske miljøer på 2. semester. Lignende praktikforløb kendes fra politologiske uddannelser, men findes ikke på eksisterende juridiske uddannelser. Kombination af samfundsvidenskabelig og juridisk faglighed samt problemløsningskompetencer gør dimittenderne kvalificerede til at udfylde det kompetencegab som behovsundersøgelsen har identificeret. Der er lav ledighed på de sammenlignelige samfundsvidenskabelige uddannelser (scient.pol. og scient.adm.) om end der i 2022 blev indført gruppebaseret ledighedsbasering for gruppen 'Forvaltning', som disse uddannelser hører under. Der er ikke ledighedsbaseret dimensionering på juradannelser. Samfundsjura forventes således ikke omfattet af ledighedsbaseret dimensionering.

Uddybende bemærkninger

Roskilde Universitet har undervejs i udviklingen af Samfundsjura gennemført en analyse af en række eksisterende uddannelser baseret på deres indhold og erhvervssigte. Dette er sket med henblik på at sikre, at uddannelsen dels bidrager til øget sammenhæng i det danske uddannelsessystem, og dels ikke resulterer i forringelser af vilkårene for de beslægtede uddannelser. Analysen er lavet på baggrund af en vurdering af uddannelsens navn, uddannelsesprofil, studieordning og beskrivelse af arbejdsmarked.

På baggrund heraf er følgende kandidatuddannelser, som er udbudt på danske universiteter analyseret:

- Cand.jur.
- Cand.merc.jur.
- Cand.soc i jura
- Cand.scient.adm.
- Cand.scient.pol.

Nedenfor uddybes, hvorledes kandidatuddannelsen i Samfundsjura adskiller sig fra beslægtede uddannelser primært ved (1) kombinationen af det juridiske og samfundsvidenskabelige fagfelt; (2) muligheden for projektorienteret praktikforløb; og (3) uddannelsens tilrettelæggelse i overensstemmelse med Roskilde Universitets Problemorienterede Projektlærings-model (PPL). Afslutningsvis begrundes hvorfor titlen cand.scient.jur er rammende for kandidatens kompetencer og aftagerens afkodning af uddannelsens indhold.

1. Kombination af det juridiske og det samfundsvidenskabelige fagfelt

Kandidatuddannelsen i Samfundsjura adskiller sig fra kandidatuddannelsen i Jura, ved at tilbyde en kombination af samfundsvidenskab og jura, hvor de studerende bliver eksperter i at bevæge sig i et politikudviklende felt, som understøttes ligeligt af juridiske og politologiske teknikker og metoder. Mens den juridiske kandidatuddannelse fokuserer dybdegående på det juridiske fagfelt, vil de samfundsjuridiske studerende opnå kompetencer i at indgå tidligt i processer, hvor politiske aftaler, ønsker og ideer skal omsættes til retningslinjer og daglig sagsbehandlingspraksis. Herved vil de studerende opnå et dybere kendskab end jurister til brugen af lovgivning som politisk redskab vis-a-vis andre redskaber, og de vil samtidig kunne komplimentere denne viden ved et dybdegående kendskab til juridiske metode, teknik og tænkning.

Herudover adskiller Samfundsjura sig også fra kandidatuddannelsen i Statskundskab. Samfundsjura uddannelsen tilbyder ikke samme mængde valgfrihed til de studerende, da der i stedet er fokus på, at de studerende skal have samtænkte juridiske og samfundsvidenskabelige kursuselementer. Derved opnår man en større synergi ved uddannelsens indbyggede kombinationselement, og hvor de studerende får opbygget en fælles tydelig faglighed. Udover at Samfundsjura adskiller sig ved sin væsentlige større mængde af obligatoriske samfundsjuridiske kurser, skal de studerende have juridisk metode og sagsbehandling som obligatoriske kursuselementer. Disse kompetencer er i høj grad efterspurgte af aftagere jf. behovsundersøgelsen, hvilket betyder, at kandidaterne vil kunne komme ud og direkte anvende det, som de har lært.

Cand.scient.adm. i Politik og Forvaltning og Cand.scient.adm. i Politik og Administration adskiller sig også fra Samfundsjura ved, at de i deres obligatoriske kursussammensætning orienterer sig mod politologi og administration. Her udbydes juridiske ECTS kun i begrænset omfang og som enkeltstående valgfrie kurser. Samfundsjuridiske studerende arbejder derimod gennem hele uddannelsen i spændingsfeltet mellem jura og politik, og tilgår de som en integreret kombination gennem uddannelsesforløbet.

Kandidatuddannelsen cand.soc. i Jura adskiller sig fra Samfundsjura, da førstnævnte i sit faglige indhold og formål er rettet mod professionsbachelorer, hvor fokus er på at integrere juridiske kompetencer i de studerendes allerede erhvervede professionsfaglighed. Heroverfor adskiller Samfundsjura sig væsentligt ved at være tilrettet både samfundsvidenskabelige og juridiske bachelorer og ved i sin kandidatuddannelse at integrere disse fagligheder. Hvor cand.soc.jur. uddannelsens fagsammensætning har fokus på at bibringe de studerende en række akademiske kompetencer og grundlæggende juridisk teori og metode, bygger den samfundsjuridiske kandidatuddannelse – på grundlag af adgangsforudsætningerne – videre på allerede opnået teoretisk og metodisk faglighed. Det betyder, at den samfundsjuridiske uddannelse fra start til slut kan have et skærpet fokus på samtænkning af juridiske og samfundsvidenskabelige fagfelter.

Slutteligt adskiller Samfundsjura sig fra cand.merc.jur. uddannelsen, som også kombinerer jura med et andet fagfelt (erhvervsøkonomi). Samfundsjura indeholder ikke erhvervsøkonomiske eller erhvervsjuridiske elementer. Samfundsjuras relevans for private virksomheder tænkes primært ift. de virksomheder, som beskæftiger sig med politisk interessevaretagelse eller er i tæt samspil med den offentlige sektor i offentligt-privat samarbejde, fx som leverandører af forsyning og services underlagt såvel politisk motiverede som juridiske betingelser. Disse aspekter adresseres ikke på cand.merc.jur., mens private virksomheders rolle i offentlig opgavevaretagelse er en del af den palette af redskaber, som samfundsjuridiske kandidater får adgang til.

2. Projektorienteret praktikforløb (praktiksemester)

Modsat ovenstående juridiske uddannelser tilbyder Samfundsjura muligheden for et længerevarende projektorienteret praktikforløb (praktiksemester) rettet mod faktisk deltagelse i daglig opgavevaretagelse hos praktikværten. Praktik er kendt på både scient.pol. og scient.adm, men Samfundsjura adskiller sig ved at operere med et netværk af praktikværter og ved et praktikprojektformat, der understøtter praktikanternes træning i at oversætte akademiske færdigheder til erhvervsrettede kompetencer. Placeringen af praktikken på 2. semester tillader samfundsjurastuderende at etablere et tæt samarbejde med potentielle arbejdsgivere og fastholde en anvendelses- og praksisorientering igennem hele studiet.

3. Problemorienteret projektlæring

Samfundsjura adskiller sig desuden fra ovenstående beslægtede uddannelser (på nær scient.adm på RUC) ved at være designet jf. principperne for Roskilde Universitets uddannelsesmodel kaldet problemorienteret projektlæring (PPL). PPL-modellen lægger særlig vægt på, at faglige færdigheder (inden for jura og politikudvikling) anvendes til at undersøge og analysere virkelige problemstillinger (problemorientering). Samfundsjura vil bl.a. gøre brug af case-undervisning for at understøtte problemorienteringen.

Gennem projektarbejdet – et andet kerneelement af PPL-tilgangen – lærer de studerende selvstændigt at identificere et problemfelt, designe og gennemføre en undersøgelse, der kan belyse en problemstilling. Samfundsjura er tilrettelagt med 10ECTS projektarbejde hvert semester, som foruden faglig fordybelse, giver de studerende værdifulde 'soft skills' som samarbejds- og projektledelseskompetencer, lige som kommunikative evner skærpes. Dette efterspørges også af aftagerne i behovsundersøgelsen (jf. Behovsundersøgelsens afsnit 3.2)

Titlen cand.scient.jur.

Roskilde Universitet har gjort sig mange overvejelser over, hvilken titel bedst kommunikerer den kompetenceprofil, de studerende opnår på Samfundsjura og stadig respekterer traditioner for titelgivning af kandidatuddannelser. På baggrund af disse overvejelser og ud fra en afvejning af diverse dilemmaer anmodes om, at kandidater fra Samfundsjura opnår titlen cand.scient.jur. De væsentligste argumenter er følgende:

- Cand.scient.jur. er den mest rammende titel

Set i lyset af samfundsjuras kompetenceprofil, er den mest rammende titel på uddannelsen cand.scient.jur. Samfundsjuras profil er en tydelig sammenvævning af kompetencer indenfor jura, politik og policy-udvikling. Titel-traditionerne har været forskellige på disse områder, hvor traditionelle jurauddannelser har opnået titlen cand.jur., mens uddannelser med politologi i hovedsædet har opnået titlen cand.scient.pol. På Roskilde Universitet har der desuden været en uddannelse i Forvaltning, der i 2019 ændrede navn til Politik og Forvaltning, for at afspejle politologiens rolle på uddannelsen; titlen på denne uddannelse er cand.scient.adm. Det administrative element er ikke centralt i samfundsjura, der som sagt kobler og kombinerer policy-udvikling (og heraf politologisk videnskab) med jura.

- Cand.scient.jur. flugter med aftager-ønsker til præcision fremfor strømlining

På spørgsmålet om titel svarer en aftager i behovsundersøgelsen: "… [Jeg] finder titlen Cand. Scient. Jur. endog meget rammende og sigende, selvom jeg også som arbejdsgiver er fortaler for, at vi ikke skal have et virvar af forskellige betegnelser for uddannelser, der ligner hinanden, så ser jeg dog så stor en fordel i her i at være præcis, at det trumfer behovet for strømlining. (Vicedirektør, Udlændingestyrelsen). Cand.scient.jur. titlen vil altså skabe klarhed over den studerendes særlige kompetencer, og titlen kommunikerer tydeligt kandidatens faglige profil til aftagerne.

- Cand.scient.jur. flugter med centrale, regionale aktørers ønsker

Roskilde Universitet påbegyndte udviklingen af samfundsjura efter henvendelse fra centrale aktører i regionen. Allerede meget tidligt var beskeden, at opdraget ikke var en jura-toning på universitets Politik og Forvaltningsuddannelse, men derimod en uddannelse, der også i titlen afspejler det juridiske indhold.

- Cand.scient.jur. signalerer det forskningsmæssige krydsfeltet mellem politologi og jura

Forskningsmæssigt er der stadig stigende opmærksomhed på retliggørelsen af politik (juraens rolle i politik og politikudvikling) og politiske tendensers betydning for opfattelsen og udøvelsen af jura. Centrale personer bag samfundsjura (særligt Line Engbo Gissel, Kerstin Carlson og Miriam Bak McKenna) arbejder netop i dette tværdisciplinære krydsfelt, hvor politologiske analyser finder vej til tidsskrifter som 'Journal of Law and Courts', der – trods navnet – udgives af ASPA (American Political Science Association). Indholdet af det centrale kursus på samfundsjurauddannelsens 1. semester ' Forholdet mellem ret og politik', kunne således have være 'retspolitologi', men titlen er blevet fravalgt, da termen stadig er under forskningsmæssig udvikling, bl.a. af Line Engbo Gissel.

Hvorfor fravælge en af de eksisterende titler?

- Cand.scient.jur undgår efternavne på kendte titler

Der har hidtil ikke været tradition for efternavne på cand.jur. og cand.scient.pol.-titlerne. Et alternativ til cand.scient.jur. kunne være cand.jur.pol. eller cand.scient.pol.jur., men disse titler ville bryde med traditionen på de to uddannelser, og det er vurderingen, at ingen af titlerne hverken er helt retvisende eller rammende.

- Titlen Cand.soc. i jura er misvisende

Som det beskrives ovenfor, anvendes titlen cand.soc. i jura til kandidatuddannelsen i samfundsvidenskabelig jura, som har som sit primære mål at bygge juridiske kompetencer oven på professionsbachelorers faglighed (særligt fra velfærdsuddannelser, som socialrådgivere). Fokus i uddannelsen er på at gøre den studerende i stand til at identificere og navigere i et juridisk felt inden for sin profession og løse komplekse professionsfaglige problemstillinger, hvilket gør uddannelsen væsensforskellig fra samfundsjuras betoning af juraens rolle i politikudvikling. Cand.soc.jur. - titlen fjerner endvidere associationen til politologi, som 'scient' i cand.scient.jur. i aftager- og lægmandsforståelse indeholder.

Beskriv rekrutteringsgrundlaget for ansøgte, herunder eventuelle konsekvenser for eksisterende beslægtede udbud. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Uddannelsen forventes efter tre år at rekruttere ca. 50 studerende årligt. Samfundsjura forventer at tiltrække ansøgere fra nationale samfundsvidenskabelige og/eller juridiske bacheloruddannelser. Uddannelsen forventes ikke at påvirke eksisterende uddannelser negativt. Dels har uddannelsen sin egen distinkte profil, der ikke overlapper betydeligt med beslægtede uddannelsers kompetenceprofil eller erhvervssigte. Dels sandsynliggør optagelsestal fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, at studentersøgningen overgår antallet af udbudte pladser på de beslægtede uddannelser. Det ses af tal fra den Koordinerede Tilmelding (KOT Hovedtal 2022, UFM), at der var 1.090 flere 1. prioritetsansøgere til identificerede beslægtede uddannelsers BA-uddannelse end der var pladser. (Her udelades scient.adm på RUC og cand.soc.jur på KU, da disse uddannelser ikke indgår i KOT'en).

Udelades udbud på Fyn og Jylland, der må forventes at opleve mindre konkurrence fra den nye samfundsjura end udbud på Sjælland, var antallet af afviste 1.prioritetsansøgere til de nævnte uddannelser i 2022 på 673. Det er altså sandsynliggjort, at samfundsjura ikke forventes at have negativ indvirkning på eksisterende udbud.

Beskriv kort mulighederne for videreuddannelse

Kandidaterne vil have muligheder for at søge mod forskeruddannelser (ph.d.) efter endt kandidatgrad.

Forventet optag på de første 3 år af uddannelsen. Besvarelsen må maks. fylde 200 anslag

Uddannelsen forventes udbudt fra sep. 2023 med følgende antal studerende:

1. år = 30 studerende

2. år = 40 studerende

3. år = 50 studerende

Herefter forventes 50 tilmeldinger årligt.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Et projektorienteret praktikforløb på 30 ECTS tilbydes på 2. semester; fravælges praktik følges valgkurser og et semesterprojekt. Uddannelsen tilskynder, at studerende vælger praktikforløbet og understøtter de studerende i at finde en praktikvært via et netværk af arbejdsgivere, der på forhånd har tilkendegivet deres interesse i at blive værter.

Indholdsmæssigt består det projektorienterede praktikforløb i, at den studerende tilknyttes en relevant arbejdsplads, hvor vedkommende skal arbejde med samfundsjuridiske problemstillinger. Under forløbet skal den studerende skrive en praktikrapport over en samfundsjuridisk problemstilling relevant for arbejdspladsen (jf. beskrivelsen af uddannelseselementer). Der knyttes praktikunderstøttende aktiviteter til forløbet, herunder erfaringsudveksling mellem medstuderende og projektvejledning.

Behovsundersøgelsen viste stor opbakning fra kommende arbejdsgivere til praktikforløbet og flere (Odsherred, Næstved, Guldborgsund og Roskilde Kommuner; FORS A/S; Kirkeministeriet; Administrations- og Servicestyrelsen) stillede sig under interviewet til rådighed som praktikvært og til at indgå i netværket af praktikværter for samfundsjuridiske studerende

Øvrige bemærkninger til ansøgningen

Roskilde Universitet gør opmærksom på, at vi mandag 12. september har fået en positiv indstilling til institutionsakkreditering. Den endelige afgørelse om dette træffes i november 2022.

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Godkendt

Ansøgningsrunde

2022-2

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

Afgørelsesbrev A2 RUC - kandidat i samfundsjura.pdf

Samlet godkendelsesbrev - Upload PDF-fil

ROSKILDE UNIVERSITET
Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv (ISE)

Bilag til ansøgning om kandidatuddannelse i Samfundsjura

Dokumentation for arbejdsmarkedsrelevans

Behovsundersøgelse for Samfundsjura

Indhold

1. Introduktion 2
2. Metode til afdækning af arbejdsmarkedsrelevans 3
2.1 Desktop analyse af relevante rapporter, artikler, jobopslag og ledighedstal 3
2.2 Aftagerundersøgelse 3
2.3 Dialog med Region Sjælland og KKR-Sjælland 4
3. Resultater 6
3.1 Desktop-analyse af rapporter og undersøgelser, ledighedstal samt jobopslag 6
3.2 Resultater fra aftagerundersøgelsen 7
Behovsprofil 7
Behovets omfang på arbejdsmarkedet 12
4. Inddragelse af input fra kommende arbejdsgivere i udviklingen af uddannelsen 14
5. Konklusion 15
6. Bilag 16
Bilag 1. Kompetenceprofil og kassogram over uddannelsens opbygning 16
Bilag 2. Kriterier til vurdering af nye uddannelser udarbejdet i forbindelse med kandidatreformen 2020-2022 på Roskilde Universitet 18
Bilag 3. Interviewguide 19
Bilag 4. Analyse af "Arbejdsmarkedets behov for juridiske kandidater" 20
Bilag 5. Analyse af "Mismatch på det danske arbejdsmarked i 2030" 24
Bilag 6. Eksempler på jobopslag hos mulige aftagere 26
Bilag 7. Støtteerklæring fra Region Sjælland 28
Bilag 8 Støtteerklæring fra KKR, Sjælland 29
Bilag 9. Rektorgodkendelse 30

1. Introduktion

Roskilde Universitet (RUC) søger at flytte verden med banebrydende forskningsbaserede uddannelser og anser kandidatuddannelsen i Samfundsjura (cand.scient.jur.) for netop sådan en. Uddannelsens vision er at bidrage til opretholdelsen af en velfungerende retsstat og et bæredygtigt samfund ved at uddanne kandidater, som mestrer kombinerede og integrerede juridiske og samfundsvidenskabelige kompetencer. Uddannelsen integrerer begge fagområder og forbereder dermed fremtidige akademiske medarbejdere til at varetage aftagernes aktuelle og voksende behov. Vores samfund har brug for offentlige og private aktørers opgavevaretagelse på måder, der både er juridisk og politisk legitime. Kandidaterne skal derfor både kunne arbejde med høj juridisk detaljeringsgrad og samtidig være med til at identificere og løse konkrete problemer i samarbejde med andre faggrupper. Fagfælle- og lægmandsformidling af tiltag og bevæggrunde er en central kompetence i sig selv, der også opnås på uddannelsen.

RUC påbegyndte udviklingen af Samfundsjura efter en henvendelse fra regionale aktører i det tidlige 2021 og uddannelsen er siden blevet til i tæt samspil med aftagere. Undervejs er navnlig det tværvidenskabelige aspekt – integrationen af juridiske og samfundsvidenskabelige (særligt politologiske) kompetencer – blevet udviklet og kommet til at stå stærkt. Den tværvidenskabelige tilgang er – med en aftagers ord – uddannelsens rygrad og gør uddannelsen unik i det danske uddannelseslandskab.

Samfundsjuras forankring i det tværfaglige samfundsvidenskabelige miljø på Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv (ISE) på Roskilde Universitet sikrer uddannelsens forskningsbasering. Der har traditionelt været juridisk og politologisk forskning og undervisning på instituttet og udviklingen af Samfundsjura har givet anledning til yderligere kapacitetsoprustning på den juridiske del. Instituttets samfundsvidenskabelige forskning har i flere år stået meget stærkt og figurerer i dag i top-50 på den såkaldte Shanghai Ranking mht. offentlig administration (top-20, hvis der tages hensyn til universitets størrelse). Instituttet har derfor gode betingelser for at give de studerende et grundigt kendskab til de nyeste samfundsvidenskabelige teorier om policyudvikling, opgavevaretagelse og legitimitet i kombination med juridisk metode, teori, principper og begreber. Uddannelsen sætter kandidaten i stand til på det højeste akademiske niveau kritisk at vurdere samspillet mellem juridiske og politiske institutioner og aktører, processer og resultater i politikudvikling og analysere hvordan resultaterne påvirker borgernes hverdagsliv og den demokratiske retsstats udvikling.

Uddannelsen har været i høring i relevante fora på Roskilde Universitet: Institutråd for Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv, Studienævn for Samfundsstudier, Studienævn for de Samfundsvidenskabelige Bacheloruddannelser, Akademisk Råd og Universitetsledelsen. Uddannelsens udvikling og oprettelse er godkendt af universitets bestyrelse d. 6. april 2022.

2. Metode til afdækning af arbejdsmarkedsrelevans

Undersøgelsen over arbejdsmarkedsbehovet for den ansøgte uddannelse består af (1) en desktop-analyse af relevante rapporter og jobopslag, (2) en aftagerundersøgelse og (3) en dialog med interessenter i Region Sjælland.

2.1 Desktopanalyse af relevante rapporter, artikler, jobopslag og ledighedstal

I desktopanalysen indgår følgende rapporter og analyser:

- *Arbejdsmarkedets behov for juridiske kandidater*; Højbjerre Brauer Schultz, 2020. (Se resumé i bilag 4; tilgængelig her)
- *Mismatch på det danske arbejdsmarked i 2030*; IRIS Group og HBS Economics, 2021. (Se resumé i bilag 5)
- *Ledighed blandt samfundsvidenskabelige dimittender*, Dansk Industri, 2020

Analyse af jobopslag

Der er foretaget en søgning efter relevante stillingsopslag for kandidater i Samfundsjura for at afdække om uddannelsens erhvervssigte afspejles i jobopslag. Søgningen er primært foretaget på jobindex.dk i perioden feb-august 2022. Der er vedlagt udvalgte eksempler på jobopslag i bilag 6.

2.2 Aftagerundersøgelse

Datagrundlaget for aftagerundersøgelsen omfatter: A) møder i instituttets aftagerpanel, B) fokusgruppeinterview med aftagere tilknyttet Region Sjællands organisation og C) semi-strukturerede kvalitative interviews med aftagere foretaget i foråret og sommeren 2022.

Ad A) Aftagerpanelinddragelse

Aftagerpanelets 20 medlemmer repræsenterer de dele af arbejdsmarkedet, som instituttets uddannelser primært henvender sig til. Panelet mødes 2-3 gange årligt, og gav i april 2022 input til Samfundsjuras kompetenceprofil og fremtidige dimittenders beskæftigelsesmuligheder.

Panelet havde forinden modtaget en foreløbig formålsbeskrivelse, kompetenceprofil, erhvervssigte samt beskrivelse af de enkelte uddannelseselementer. Aftagerne kvalificerede og skærpede de foreløbige beskrivelser ved at drøfte spørgsmålene 1) "Hvad er dine umiddelbare tanker om den nye uddannelse ift. arbejdsmarkedsbehov og relevans?" 2) "Hvordan vurderer du behovet for kandidater som kan kombinationen af samfundsvidenskab og jura?" 3) "Er der centrale kompetencer, der mangler i uddannelsens kompetenceprofil?" 4) "Kan din virksomhed/organisation aftage kandidater fra denne uddannelse?"

Ad B og C) Fokusgruppeinterview og individuelle kvalitative interview

Efter de indledende analyser og input fra aftagerpanelet besluttede instituttet og universitetsledelsen at gennemføre en bredere afdækning af interessen for samfundsjuridiske kandidater på arbejdsmarkedet. Indledningsvist blev et fokusgruppeinterview afholdt på Regionshuset i Sorø med

8 regionale aktører. Individuelle interviews blev dernæst foretaget via Microsoft Teams (dog 1 afholdt som telefoninterview). Med respondenternes accept blev interviewene optaget med henblik på analyse, hvorefter lydfilerne blev slettet. Forud for interviewet modtog respondenterne uddannelsens formålsbeskrivelse, kompetenceprofil og erhvervssigte, mål og indhold for de enkelte uddannelseselementer samt en interviewguide (Se bilag 3). Ca. 40 aftagere fra et dækkende arbejdsmarked blev kontaktet via e-mail. Ved flere lejligheder deltog mere end en respondent fra et arbejdssted. I alt 38 personer har deltaget i interviews.

De udvalgte aftagere er primært direktører og ledere med ansættelsesansvar og/eller strategisk ansvar. En del af respondenterne er medarbejdere med høj faglig ekspertise, specialisering og indsigt på området. Den samlede respondentgruppe anses for at være velkvalificeret til at vurdere arbejdsmarkedsbehovet for Samfundsjura. Tabel 1 viser en oversigt over respondenter.

Gyldighed og pålidelighed i forhold til konklusionen

I aftagerundersøgelsen er der lagt vægt på at inddrage mulige aftagere fra flere dele af arbejdsmarkedet, hvor kandidaterne forventes at finde beskæftigelse. Den interviewede aftagergruppe repræsenterer primært det offentlige arbejdsmarked (kommunalt, regionalt og statsligt) og den del af det private arbejdsmarked, hvor der arbejdes med politisk interessevaretagelse og forsyning/-servicering af offentligt forbrug.

2.3 Dialog med Region Sjælland og KKR-Sjælland

Roskilde Universitet har desuden på direktør og rektorniveau været i dialog med Region Sjælland såvel som med KKR Sjælland om behovet for kandidater i Samfundsjura. Begge organisationer har udformet et brev, hvori der udtrykkes støtte til oprettelsen af kandidatuddannelsen i Samfundsjura på Roskilde Universitet (se bilag 7 og 8).

Tabel 1. Liste over aftagere, der har deltaget i behovsanalysen

Aftagerpanel (møde 6. april 2022)	Udenrigsministeriet, HR-chef	Anna Gantriis
	Markman & Bechlund, Revisor	Birthe Markman
	Egmont Fonden, Programchef	Jørgen Anker
	Lederne, Arbejdsmiljøchef	Lars Andersen
	Århus Kommune, Udviklingschef	Lars Kloppenborg
	MasterCard, Kommunikationsdirektør	Michael Basland
	Krydsfelt HR, HR Chef og medejer	Thomas Flensted Behrens
Tilknyttet Region Sjælland (fokusgruppeinterview)	Præhospitalt Center, Region Sjælland, Præhospital Direktør	Benny S. Jørgensen
	Regional Udvikling, Region Sjælland, Udviklingsdirektør	Carsten Krabbe
	Det nære sundhedsvæsen, Region Sjælland, Chefkonsulent	Jon Christian Reinbeck
	Koncern HR, Region Sjælland, Enhedschef	Kim Leck Fischer
	Ledelsessekretariatet, Region Sjælland, Koncernsekretariatschef	Lisbeth Iversen
	Data og Udviklingsstøtte, Region Sjælland, Drifts- og sekretariatschef	Morten Helleberg Christiansen
	Koncern Indkøb, Region Sjælland, Chef for Strategisk Indkøb og Jura	Nicolai G. Pedersen
	Næstved-Slagelse-Ringsted sygehuse, Sygehusdirektør	Niels Reichstein Larsen
Individuelle interview (juni-sep 2022)	Administrations- og Servicestyrelsen, Kontorchef	Anders Noyé
	By, Kultur og Miljø, Roskilde Kommune, Sekretariatschef	Anne B. Jørgensen
	Center for Politik og Udvikling, Næstved Kommune, Centerchef	Birgitte Gussenhoven Eriksen
	Odsherred Kommune, Chefkonsulent	Camilla Kandrup
	Guldbordsund Kommune, Erhvervs- og udviklingschef	Christian Smith
	Better Energy A/S, Direktør	Cora Olsen
	Holbæk Uddannelses- og studiecenter, Direktør	Erik Kjærgaard Andersen
	Administrations- og Servicestyrelsen, Kontorchef	Estrid Glud Johansen
	Lejre Kommune, meld. af kommunalbestyrelsen	Flemming Damgaard Larsen
	Udlændingestyrelsen, Vicedirektør	Grith Sandst Poulsen
	Skole og Børn, Roskilde Kommune, Sekretariatschef	Helle Strandmark
	Ankestyrelsen, Vicedirektør	Jacob Hess
	KL, Specialkonsulent	Kristina Krüger Hansen
	Fujitsu, Country Sales Director	Line Sinding Skött
	Fujitsu, Senior Product Manager, eDoc	Louise Jørgensen
	Center for Politik og Personale, Guldborgsund Kommune, Centerchef	Martin Weis Holm
	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Specialkonsulent	Matilde Toftdal Kasch
	FORS, adm. direktør	Michael Brandt
	Nykøbing Falster Sygehus, Stabs- og driftschef	Michael Vernhøj
	Kirkeministeriet, Kontorchef	Pernille Esdahl
	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Teamleder	Persille Schwartz
	FORS, stabschef	Rikke Saltoft
	Administrations- og Servicestyrelsen, Chefkonsulent	Thrine Hellerup Vestergaard

3. Resultater

På baggrund af de resultater, som præsenteres nedenfor, vurderer Roskilde Universitet, at kandidatuddannelsen i Samfundsjura vil have sin relevans på et fremtidigt arbejdsmarked.

3.1 Desktopanalyse af rapporter og undersøgelser, ledighedstal samt jobopslag

Desktopanalyserne udført i december-marts 2021-22 viser nedenstående resultater:

Analyser og rapporter: Klar efterspørgsel på kandidater i Samfundsjura med problemløsnings-kompetencer og politisk tæft

Aftagernes udtalelser om behovet for samfundsjuridiske kandidater stemmer overens med konklusioner fra undersøgelsen *Mismatch på det danske arbejdsmarked i 2030* (IRIS Group og HBS Economics, 2021, se bilag 5). Analysen påviser en markant og stigende efterspørgsel på kandidater med lange, videregående uddannelser inden for gruppen 'Samfund'; i 2030 vurderes det, at der vil være et underskud på 16.000 kandidater, hvilket er betydeligt flere end i nogen anden gruppe.

Undersøgelsen Arbejdsmarkedets behov for juridiske kandidater (Højbjerre, Bauer, Schultz, 2020, se bilag 4) på opdrag fra det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, viser at efterspørgslen ikke mindst gælder kandidater med juridiske kompetencer:

Behovet for jurister er fordoblet

Antallet af jobopslag for kandidater med juridiske kompetencer er på under 10 år øget med 96%, mens jobopslag målrettet andre akademikere er steget med 55%. Alene i centraladministrationen anslås behovet for juridiske kompetencer at være steget med 155% siden 2007. Særligt Skatteforvaltningen søger i stigende grad efter medarbejdere med juridiske kompetencer, men den øgede efterspørgsel ses på tværs af ministerier og styrelser.

Problemløsnings- og systemkompetencer er i høj grad efterspurgt i centraladministrationen, hvor der er 1/3 dele flere af disse typer kompetencer benævnt pr. jobopslag end i andre brancher, der benytter juridiske kompetencer. Desuden understreges det, at nyuddannede jurister mangler evner inden for projektledelse og der efterspørges løsningsorientering og analytiske evner. Branchekategorien *Interesseorganisationer*, *Øvrig offentlig* og *Centraladministrationen* har desuden relativt mange jobopslag, der er målrettet jurister med politisk tæft. Hele 30 pct. af jobopslagene i centraladministrationen er målrettet jurister, som kan rådgive om retlige problemstillinger under hensyntagen til politiske forhold.

Lav ledighed på beslægtede samfundsvidenskabelige og juridiske kandidatuddannelser

I analysen *Ledighed blandt samfundsvidenskabelige dimittender* foretaget af Dansk Industri (2020) på baggrund af data fra Danmarks Statistik konkluderes lav ledighed blandt samfundsvidenskabelige dimittender. 8 ud 10 samfundsvidenskabelige dimittender er i job seks måneder efter endt uddannelse. 45% af samfundsvidenskabelige dimittender går direkte fra universitetet til job, ift. 37% for alle nyuddannede dimittender. Tallene viser desuden, at samfundsvidenskabelige uddannelser relateret til jura og økonomi finder hurtigst beskæftigelse.

Analyse af jobopslag

En søgning efter relevante stillingsopslag for kandidater i Samfundsjura viser, at der er relevante stillinger i de typer af virksomheder og organisationer, som nævnes i uddannelsens erhvervssigte. I forbindelse med aftagerinterviews bekræftes det, at kandidater i Samfundsjura er relevante til de opslåede stillinger. Der er udvalgt tre eksempler på relevante stillingsopslag som hhv. "Jurist til Team Jura i Center for Politik og Udvikling" (kommune), "Jurist til byfornyelses- og byggelovgivningen til Bygge- og Boliglovgivning" (ministerium) og "Konsulent til at arbejde med juridisk rådgivning, politik og netværk" (interesseorganisation) (se bilag 6).

3.2 Resultater fra aftagerundersøgelsen

Her gennemgås behov og relevans for samfundsjurister på henholdsvis det offentlige og private arbejdsmarked. I afsnittet *Behovsprofil* ekspliciteres, hvilke kompetencer aftagerne efterspørger og hvor/hvordan på uddannelsen de efterspurgte kompetencer opnås. I afsnittet *Behovets omfang* gengives aftagerens vurdering af omfanget af beskæftigelsesmuligheder.

Behovsprofil

Det forventes, at en stor del af kandidaterne i Samfundsjura vil finde beskæftigelse på det offentlige arbejdsmarked og i private virksomheder, der arbejder med interessevaretagelse og/eller berører politiske arbejdsopgaver. Kandidaterne vil blandt andet kunne finde beskæftigelse som konsulenter (herunder special- og chefkonsulenter), generalister, fuldmægtige, analytikere, projektledere mv.

Omsætning af politiske ønsker til lovmedholdelig praksis: jura kombineret med politisk tæft

Aftagerundersøgelsen viser, at kandidater i Samfundsjura vil være relevante i organisationer, hvor der er behov for juridiske, analytiske og samfundsvidenskabelige kompetencer. Særligt politisk forståelse og tæft kombineret med jura nævnes gentagne gange i stort set alle interviews. Om kombinationen af juridisk metodeforståelse med politikforståelse og -udvikling udtaler en aftager fra Odsherred:

> *"Det mangler! Der mangler den der kombination, og selvom samfundsuddannelsen generelt er meget bred, så mangler man det juridiske. Jeg synes bestemt, at der er behov for det. Der er masser områder i kommuner og i staten og i regioner, hvor man har behov for den der kombinationsforståelse og hvor man kan noget mere jura end sådan én som jeg kan, og hvor dem der så kan noget jura også får en smule forstand på, hvad det er for en politisk organisation de arbejder i. Det er helt relevant." (Chefkonsulent, Odsherred Kommune)*

I Guldborgsund Kommune udtaler to aftagere, at de oplever, at jurister kan mangle forståelsen for, hvordan man omsætter politiske udspil og ønsker til praktiske juridiske retningslinjer og løsninger under hensyntagen til en faktisk virkelighed (systemforståelse jf. Højbjerre, Bauer, Schultz, 2020):

> *Der er hel klar efterspørgsel på jurister med det politologiske, hvilket vi i den grad mærker ved, at vi selv i Guldborgsund Kommune efterspørger det politologiske hos vores jurister. Man kan godt mærke, at der mangler den politologiske vinkel og derfor kan jeg sagtens se denne juridiske og politologiske*

vægtning som en fordel. Jeg kan desuden se et slip i de år jeg har været erhvervsaktiv: Fra at man har været meget bevidst om det juridiske og forvaltningsretlige bredt ude i organisationen, til at det ikke fylder så meget som det har gjort. Der er et kompetenceefterslæb og jeg kan sagtens se styrker i at lave denne kombinationsuddannelse; både fra den politologiske vinkel, hvor man får det juridiske mere ind og omvendt ved at få det politologiske blik på det juridiske. (Erhvervs- og Udviklingschefen og Centerchefen for Politik og Personale Guldborgsund Kommune).

En aftager fra Næstved Kommune udtaler, at hun er særligt positivt stemt for følgende del af uddannelsens formål, som hun finder meget væsentlig i sit arbejde:

"Jeg synes, I skriver det meget godt: "En samfundsjurist, som skal kunne praksis og borgerne og hvad skal der kunne lade sig gøre, samtidig med: hvad har vi hjemmel til?" Dette er en meget brugbar og nødvendig kombination i vores arbejde" (Centerchef for Politik og Udvikling, Næstved Kommune)

På Nykøbing Falster Sygehus efterspørges kandidater, som har kompetencen til at kunne afdække både de juridiske og politologiske arbejdsopgaver. Stabs- og driftschefen udtaler:

"I vores organisation ser jeg det som et brugbart mix at have nogle akademikere som denne profil med både politisk og juridisk indsigt. […] Vi kunne godt bruge akademisk kraft til at omsætte [hospitals-faglig] viden til noget, der skal videreformidles; både i forhold til sygehusledelsen og regionens organisation. […] Vi mangler juridiske kompetencer og den generelle færdighed i at kunne omsætte politiske beslutninger fra regering og region til praktisk virkelighed i samarbejde – dels internt på sygehuset og dels eksternt med sundhedspartnere og kommuner og det kræver en del politologi og jura" (Stabs- og driftschef, Nykøbing Falster Sygehus).

Aftagere fra Regionshuset udtaler ligeledes, at de vurderer uddannelsen som relevant, og at de i øjeblikket oplever behov for kandidater, som kan kombinere jura og samfundsvidenskab:

"De juridiske kompetencer er presset i kommuner og regioner, fordi juraen er god til at fortælle om det, som ikke er muligt. Dog er hverdagen meget mere virkelighedsnær, hvor der er behov for medarbejdere, som fokuserer på, hvad der kan lade sig gøre, fremfor hvad der ikke kan lade sig gøre. Der er behov for at sikre et bedre kendskab til juridiske læresætninger og principper, samtidig med, at der er behov for stærke udviklings- og proceskompetencer. Derfor er den nye uddannelse i samfundsjura en rigtig god ide". (Udviklingsdirektør, Regional Udvikling, Region Sjælland)

Koncernsekretariatschefen i Regionshuset istemmer:

"Vi oplever behov for mere juridisk tyngde i organisationen og ser derfor et potentiale i denne samfundsjuridiske uddannelse. Vi oplever i øjeblikket juridisk presserende opgaver som eksempelvis GDPR, […], hvor hele organisationen skal tillære sig nogle kompetencer. Her kunne vi bruge samfundsjurister til at skærpe fokus på de problemstillinger, der følger af det. Der er et behov for at kunne navigere i et krydsfelt mellem mange aktører, da der i regionen er mange samarbejdspartnere; herunder både kommuner, private samarbejdspartnere, interesseorganisationer og det knytter der sig også mange juridiske problemstillinger til." (Koncernsekretariatschef, Regionshuset)

Hos forsyningsselskabet FORS A/S fortæller to aftagere, at de ofte foretrækker at ansætte medarbejdere med en bred kompetencepalette frem for specialister, fordi der i organisationen er et større behov for helhedsperspektivet og kombinationen af jura og politologi.

"Vi har et par jurister ansat; den ene arbejder primært inden for Miljølovgivning, så når jeg skal bruge viden inden for et andet område, så trækker jeg på mine egne kompetencer inden for jura. Den kompetence i at kunne sætte sig ind i et givent fagområde kunne jeg godt savne, at man havde samlet i én person. Ikke at man skal vide det hele ned til bunden, for så bliver det et speciale. I Region Sjælland er vi 10 selskaber som os. Der er ingen tvivl om, at den juridiske del kommer til at fylde mere og mere, og hvis man så krydrer den med den samfundsvidenskabelige del også, så har man to ben at stå på og ikke bare et jura-ben at stå på. Det vil godt kunne tale ind i sådan nogle som os. Den her type kandidat er mere attraktiv end en ren jurist eller en ren scient.pol." (Adm. direktør og stabschef, FORS A/S)

Fra Holbæk Uddannelses- og Studiecenter udtaler direktøren, at kandidatuddannelsen i Samfunds-jura vil opleve efterspørgsel, da uddannelsens stærke juridiske metodeværktøjskasse adskiller sig fra scient.pol. uddannelsen, hvilket er et tiltrængt kompetencebehov.

"Jeg tænker, at der vil være efterspørgsel efter folk med den her uddannelsesballast både i Holbæk og også i andre kommuner og i virkeligheden i en bred pallette af opgavefelter. Når vi kigger ind i de dagsordener, hvor vi virkelig skal flytte os på klima, vil denne kandidats kompetencepallette komme til at stille folk lidt stærkere må jeg sige, selvom det er kedeligt at sige, da jeg selv er cand.scient.pol. Det, at man kan tage jura værktøjskassen op har noget for sig og at kunne navigere i flere lovkomplekser... Jeg oplever ofte udfordringer på mit arbejde, hvor problemfelter set gennem den juridiske prisme gør, at man først kommer til at kigge på problemet, når situationen er gået i hårdknude. Hvis man i stedet kunne vende den om og kigge ind i det initialt, så tror jeg, at vi kunne vinde noget. En Samfundsjuridisk kandidat vil kunne noget mere, end almene jurister, fordi samfundsjurister har et bredere blik. Jeg er slet ikke bekymret for, om der vil være afsætning her. Der er brug for at styrke det juridiske blik" (Direktør, Holbæk Uddannelses- og Studiecenter).

En aftager fra Kirkeministeriet mener også, at de samfundsjuridiske kandidater afdækker et arbejdsmarkedsbehov for medarbejdere med en bedre kombineret værktøjskasse:

"Jeg tænker, at det her en rigtig, rigtig interessant uddannelse, fordi den imødekommer, at hvis man er jurist, så er man god til det med regler – men man er ikke altid den bedste til politiske processer og analytiske strategier, og her prøver man at kombinere de ting, som netop efterspørges af embedsmænd i dag, hvor kravene til at man skulle lave politikudvikling er blevet større. Hvis jeg kigger på de medarbejdere jeg har, så skal juristerne lære det med proces, strategi og den type opgaver, mens cand.scient.pol.-erne skal lære, hvordan man er juridisk sagsbehandler, den juridiske metode og skal kunne læse en juridisk lov og tjekke hjemlerne mm. Det vil jo netop være det her som jeres kandidat kan ved at kombinere jura og samfundsfag. […] Denne uddannelse taler ind i meget af det, når jeg tænker "Hvordan kan den ideelle fuldmægtige se ud". (Kontorchef, Kirkeministeriet)

Fra den private sektor udtaler direktøren fra Better Energy A/S, at uddannelsen er relevant og er skrevet mod et reelt arbejdsmarked, og at kandidaten i Samfundsjura eksempelvis kan hjælpe med at håndtere en kompleks opgaveportefølje:

Jeg ser rigtig meget én som kan hjælpe mig i det her krydsfelt, især når vi går ind i nye lande og markeder, men helt klart også lokalt, da vi er størst i Danmark. En der kan bringe andre med og skubbe en udvikling, som gavner flere. Virksomhedsledere ved ikke, at det er et behov de har; men det gør de. Og det var i går. […] Jeg ville ønske der var flere der ville bygge uddannelser sådan som I gør det, i stedet for folk der kommer til mig og siger 'jeg har taget et tilvalg'. Man skal have det på rygraden gennem hele uddannelsen og ikke bare have taget et valgfag. (Direktør, Better Energy A/S)

Hvor på uddannelsen?

Forståelse for omsætning af politiske ønsker til lovmedholdelig praksis: jura kombineret med politisk tæft ses særligt i følgende uddannelseselementer

- Kurset 'Forholdet ml. ret og politik' (1. sem.) giver teoretisk perspektiv på jura og politikudvikling
- Kurset 'Ret, styring og politikudvikling i praksis (1. sem) træner studerende til at identificere juridiske implikationer af et politisk tiltag eller idé; fokus er på det statslige niveau.
- Kurset 'Samfundsjura i kommuner og regioner' (3. sem.) giver de studerende indsigt i, hvorledes retlige rammer interagerer med lokale og regionale betingelser på policy-udviling og løsning på samfundsproblmer.

Metodekendskab frem for fagspecialisering

Metodemestring står højt på aftagernes behovsliste. En aftager fra Næstved-Slagelse-Ringsted Sygehuse foretrækker kandidater, der er mere analytisk og metodisk stærke, også hvis det er på bekostning af at kende forskellige juridiske fag i dybden:

> *"Sådan en hardcore-jurist, det er noget man kan lære når man er færdig, men jeg vil forvente, at hvis jeg får brug for en [samfundsjurist], så skal personen sin juridiske metode og analyse. Hvis de har det apparat som velfungerende redskab, så kan de sættes til hvad som helst. Det er det, jeg savner i mit sekretariat. Det er en kendt udfordring" (Sygehusdirektør, Næstved-Slagelse-Ringsted sygehuse)*

Også aftageren fra Kirkeministeriet understreger vigtigheden af et stærkt metodekendskab:

> *"Det er klart, man vil ikke vide alt om familieret og selskabsret […] De medarbejdere vi rekrutterer her ved ingenting om det område, vi arbejder inden for, når de starter, hverken hvis du har læst jura eller scient.adm. […] Det, der er vigtigt, man kan, det er metoden, så man ved, hvordan man skal gøre, når man skal til at læse sig ind på faget" (Kontorchef, kirkeministeriet)*

Hos Ankestyrelsen ville mangel på juridisk metode skabe udfordringer, men behovet er ikke nødvendigvis en klassisk jurist:

> *"Der er et arbejdsmarked med gode muligheder for denne uddannelse, men det er vigtigt, at de kan det juridiske og de behøver ikke være jurister for det, men at kunne metoden er vigtig. En relevant arbejdsfunktion hos os for en samfundsjurist kunne eksempelvis være at undersøge, hvilke tilfælde en kommunes afgørelse ikke lever op til reglerne. Herudover lægger vi vægt på at samle, systematisere og analysere den viden, vi har fra alle vores klagesager. Det vil vi gerne være gode til, så vi kan finde ud af, på hvilke sagsområder kommunerne har brug for vores hjælp til at blive bedre og så vi kan hjælpe med at finde ud af, hvorfor lovgivningen i nogle tilfælde ikke altid virker efter hensigten. Det har vi nogle medarbejdere, der laver og det er sådan en arbejdsopgave, hvor det vil være relevant med disse kandidater." (Ankestyrelsen)*

Hvor på uddannelsen?

Metodiske kompetencer opnås særligt i følgende uddannelseselementer

- Projektet 'Samfundsjuridisk projekt med fokus på juridisk metode i policy processer' (1. sem.)
- Kurset 'Juridisk sagsbehandling' (3. sem)
- Valgfrit metodekursus (3. sem)
- Analyse som metode opnås via projektarbejdet (1., 2., 3., 4. sem.)
- Træning i formidling af fx juridisk notat, policy-brief, policy-analyse (2. sem.)

Problemløsningskompetencer, praksiserfaring og tværvidenskabelighed

Aftagerne efterspørger problemløsningskompetencer og evne til at arbejde tværvidenskabeligt med andre faggrupper, da opgaver i organisationer sjældent løses alene. Størstedelen af aftagerne er desuden meget positivt stemte over for integrering af praktik i uddannelsen og tilbyder at blive praktikværter.

Holbæk Uddannelses- og Studiecenter opfordrer Roskilde Universitet til at fastholde sit fokus på projektarbejdet, der er en væsentlig kompetence på arbejdspladsen:

> *"Hold fast i dét, som er Roskilde Universitets ånd: At arbejde sammen i grupper. Man er ikke policy-skaber, heller ikke i Holbæk Kommune, uden at skulle arbejde sammen med andre. Der er lige nu behov for det her faglige mix og der vil også være efterspørgsel på det her fagmix" (Direktør, Holbæk Uddannelses- og Studiecenter)*

Fokus på tværvidenskabelighed og projektløsningskompetencer hos medarbejdere italesættes også af KL.

> *"I KL har vi skiftet spor, så vi i langt højere grad fokuserer på, hvordan udfordringerne løses. Her oplever jeg, at det at kunne arbejde med projektarbejde og tværvidenskabelighed, betyder at man bedre kan navigere i usikkerheder, drive projekter og selv opsøge viden mm., hvor kandidater uden disse kompetencer har et større behov for konkret at få fortalt "Nu vil jeg gerne have, at du laver det her", som de så løser rigtig godt. Dér mærker jeg, at de studerende med projektløsnings- og tværvidenskabelige kompetencer er opdraget på en anden måde til selv at være nysgerrige, kritiske og kan løse problemer" (Specialkonsulent, KL)*

Sekretariatschefen for Skole og Børn, Roskilde Kommune efterlyser også tværvidenskabelige kompetencer, navnlig kombinationen af den juridiske og den politologiske disciplin:

> *"Der er helt bestemt behov for tværvidenskabelige kandidater, som kan det juridiske og politologiske. Det er vigtigt at kunne samarbejde med andre, og det er også vigtigt selv at kunne sætte de forskellige discipliner over for hinanden. Det er der i allerhøjeste grad behov for". (Sekretariatschef, Skole og Børn, Roskilde Kommune)*

Projektarbejdets mulighed for virkelighedsinddragelse er også en højt efterspurgt kompetence i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet:

> *"Som leder i et team er det supervigtigt og en kæmpe kvalitet, når folk kommer og har nogle juridiske kompetencer, som de kan kombinere med en praktisk virkelighed. Det er min erfaring, at det netop er i projektopgaver, at man erhverver den her kompetence. Det er, når man står på egne ben og selv skal tænke 'Gud, hvor er verden kompleks' og skal lægge et snit og løse et problem". (Teamleder, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet)*

Hos Better Energy A/S understøtter projektløsningskompetencer medarbejdernes præstation:

> *"Det er virkelig vigtigt med projektløsningskompetencer og det at kunne gå analytisk og kritisk til værks. Man skal have haft fingrene nede i sovsen, hvilket man får gennem projektarbejdet med problemstillinger fra det virkelige liv". (Direktør, Better Energy A/S)*

Aftagerne støtter generelt, at et problemorienteret praktikforløb er bygget ind i Samfundsjura og flere tilbyder allerede nu at blive praktikværter, gerne koblet med et ønske om at introducere de studerende til mulige lokale arbejdspladser. Det gælder fx Guldborgsund Kommune, Nykøbing

Falster Sygehus, Næstved Kommune og Holbæk Studie- og Uddannelsescenter. Udtalelsen fra Roskilde Kommune er ganske repræsentativ:

"Det kunne være spændende at være praktikvært. Det er også en god mulighed for kommunen at vise de unge kandidater, at der også er fede arbejdspladser kommunalt, i stedet for, at mange af dem sigter direkte mod ministerierne". (Sekretariatschef, Roskilde Kommune)

Enkelte aftagere udtrykte bekymring for, at et obligatorisk praktiksemester ville stå i vejen for de studentermedhjælpere, som er til stor gavn i organisationerne. Praktiksemesteret blev på baggrund af aftagernes udtalelser gjort frivilligt og kan erstattes med andre aktiviteter (se bilag 1).

Hvor på uddannelsen?

Problemløsningskompetencer, praksiserfaring og tværvidenskabelighed opnås særligt i følgende uddannelseselementer

- Projekterne og specialet (1., 2., 3., 4. sem.)
- Projektorienteret praktikforløb (mulighed på 2. sem)
- Casebaseret undervisning (kurser 1. og 3. sem)
- Tværvidenskabelighed er indbygget i kurser og projekter (1., 2. og 3. sem)

Behovets omfang på arbejdsmarkedet

Roskilde Universitet forventer at uddanne 30-40 samfundsjuridiske kandidater i de første to år og herefter 50 kandidater årligt. Aftagerne giver entydigt udtryk for, at der vil være efterspørgsel efter kandidater med en samfundsjuridisk kompetenceprofil og vurderer klart, at det er realistisk at afsætte 50 kandidater årligt på tværs af både det offentlige og private arbejdsmarked.

En aftager fra KL udtrykker følgende:

"Jeg tænker beskæftigelsesmulighederne vil være gode og at det er en sindssyg relevant profil. Den er tilpas generalist præget i forhold til at man kan indgå i virkelig mange områder, både i staten, kommuner og regioner. Der vil helt sikkert være beskæftigelse til de ca. 50 kandidater I forventer at dimittere årligt, klart. Det er jo ikke engang én til hver kommune og så er der fem regioner og så endda med alle styrelserne som er der, så jeg tænker klart de vil kunne finde beskæftigelse" (Specialkonsulent, KL)

Fra Guldborgsund Kommune vurderes også, at der vil være et arbejdsmarked for samfundsjurister og aftageren pointerer en udvikling de sidste tyve år i kommunerne.

"Gennem de sidste tyve år kan vi se en vækst i kommunerne af samfundsvidenskabelige kandidater og det er ikke en udvikling, der stopper. Vi har en helt klar efterspørgsel på juridiske kompetencer og vi kan derfor se gode perspektiver i denne politologiske og juridiske kombination. Vi vurderer, at der er et behov, både i stat og i regioner. Vi har 120 ansatte hos os, og det er primært følgende funktioner hos os der kunne være relevant for en samfundsjurist; Juridisk arbejde indenfor fagområderne, HR (organisationsudvikling), Planstrategi (kommunal udvikling) og Analyseafdelingen". (Centerchef, Guldborgsund Kommune)

En anden aftager fra Guldborgsund Kommune supplerer:

"Hvis man tænker på de klassiske funktionsopdelte organisationer, ser vi et voldsomt stigende behov for netop at sikre sammenhæng på tværs af fagområderne og her er denne nye uddannelse et oplagt bud på nogle kandidater, der ville kunne det" (Erhvervs- og Udviklingschef, Guldborgsund Kommune)

Hos Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fortæller en aftager om et arbejdsmarkedsbehov for samfundsjuridiske kandidater, og at de gerne vil rekruttere så snart, det er muligt:

*"**Aftager:** Jeg tænker der kunne være et kæmpe behov for den her funktion. Det er en kandidat, som ville være oplagt at ansætte både i ministerier, styrelser og kommuner, men også frivillige organisationer. Der er egentlig mange steder, hvor denne profil ville passe ind.*
***Interviewer**: Ville I kunne ansætte en kandidat fra denne uddannelse hos jer?*
***Aftager**: Ja. Kan vi få én allerede i morgen? Skynd jer at komme i gang med uddannelsen" (Teamleder, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet)*

Fra Odsherred Kommune fortæller chefkonsulenten i Center for Børn, Unge og Familier, at der vil være efterspørgsel på uddannelsens kandidater, fordi der er et stort behov for juridiske kompetencer hos medarbejdere, som kan omsætte juridisk viden til en praktisk virkelighed i en politisk organisation.

"Ja, i virkeligheden er der jo nærmest en [samfundsjurist] i alle forvaltninger og centre, som der er brug for. Vi har stærkt behov for en som kan noget på det specialiserede Børne og ungeområde. Center for sundhed og omsorg ville også stærkt have brug for en der kunne noget om sundhedsloven. De stærke velfærdsområder ville helt klart have brug for denne kandidat. Jeg kan ikke forestille mig nogen steder, som ikke kunne bruge en samfundsjuridisk kandidat. Også det tekniske område og organisationsområder, altså dem der er tættere på toppen. Jeg kan ikke forestille mig, at der ikke vil være behov for nogen nogle steder, fordi det er så pokkers svært at ansætte jurister, og jurister har nogle gange en lidt mere firkantet tilgang, uden at være særlig god til at sætte det ind i en praktisk virkelighed og få det omsat der. Jeg tænker det er en helt oplagt uddannelse og det er rigtig godt tænkt, at denne profil udvikles". (Chefkonsulent, Odsherred Kommune)

4. Inddragelse af input fra kommende arbejdsgivere i udviklingen af uddannelsen

Som angivet ovenfor, er aftagere løbende blevet inddraget i udviklingen af uddannelsen, og særligt har input fra aftagere fået betydning for den endelige udformning af uddannelsen på fem områder:

Vægtningen af jura og politologi

Uddannelsen har fra start været tænkt tværvidenskabelig med juridisk og politologisk/politik-udviklende indhold, men vægtningen har været diskuteret løbende. Det tværfaglige greb er blevet meget vel modtaget hos aftagerne; nogle har ønsket sig mere jura; andre mere politikforståelse, men alle har påpeget styrken ved netop kombinationen. I løbet af udviklingen er de to tilgange blevet stadig mere sammenvævede og tidlige ideer om traditionelle opdelte kurser i hhv. jura og politologi er på baggrund af input fra aftagere blevet forladt til fordel for nyudviklede kurser og projekter, hvor de to perspektiver er integrerede og til stadighed sættes i spil. Derved sikres, at kompetencer fra begge tilgange bliver opøvet og udprøvet i både kurser og projekter.

Vægtning af det internationale perspektiv

Det internationale perspektiv var oprindeligt skrevet mere frem. Perspektivet blev dog nedtonet efter input fra aftagere, dog uden at udgå da særligt forståelse af EU-lovgivning er vigtig for feltet.

Praktikken frivillig i stedet for obligatorisk

Aftagere anbefalede at give studerende mulighed for også at gennemføre 2. semester på RUC, hvilket blev taget til efterretning og det projektorienterede praktikforløb blev gjort frivilligt. Aftageres ideer til et portfolioformat på praktikprojektet, der giver muligheder for at afspejle praktiske og praksisnære opgaver, inspirerede til at gøre denne projektform mulig også for de studerende, der ikke tager i praktik, for derved også at udvikle det praksisnære fokus også for ikke-praktikanter

Øget fokus på metode og forslag til valgkurser

Der er efter input fra aftagere givet mere plads til metodekurser og der vil blive arbejdet videre med et forslag om virksomhedsforståelse som et valgkursus.

Ønsket titel på uddannelsen: cand.scient.jur

Aftagerne er løbende blevet spurgt til forskellige forslag til titel for samfundsjura. Forslag, der indeholder betegnelsen 'adm' er blevet frarådet, mens titelforslaget cand.scient.jur. har været betegnet som 'endog meget rammende og sigende'. Inputtet er båret med over i overvejelserne om ønsket titel.

5. Konklusion

På baggrund af interviews med aftagere, aftagerpanelmøder, dialog med Region Sjælland samt gennemgange af relevante undersøgelser af udviklingen på arbejdsmarkedet og analyser af jobopslag, finder vi at have dokumenteret et tilfredsstillende aktuelt og fremtidigt behov for kandidater i Samfundsjura på det danske arbejdsmarked.

Aftagerne giver udtryk for, at der både nu og i fremtiden vil efterspørges akademiske medarbejdere med en kompetenceprofil som kandidater fra Samfundsjura vil besidde. Behovsundersøgelsen viser efterspørgsel efter kandidater med kompetencer i at koble jura og politologi, og at der i høj grad efterspørges metode- og projektløsningskompetencer. Aftagerne tog vel imod uddannelsens formål og den udfordring uddannelsen imødekommer, og der var stor opbakning til Roskilde Universitets PPL-model, som giver de studerende erfaring med projektbaseret læring i virkelighedsnære problemstillinger og i samarbejde med virksomheder fx gennem praktikken.

Samtlige aftagere giver desuden udtryk for, at der er et arbejdsmarkedsbehov og at det er realistisk at afsætte 50 kandidater årligt på tværs af det offentlige og private arbejdsmarked. Derudover viser analyserne af ledighedstal for beslægtede samfundsvidenskabelige og juridiske uddannelser, at dimittendledigheden er lav. Det forventes, at beskæftigelsen for kandidater i Samfundsjura vil ligne den generelle beskæftigelsessituation for dimittender fra beslægtede uddannelser.

Interviewundersøgelsen og aftagerpanelmøderne har endvidere bidraget med væsentlige input til uddannelsens indhold, struktur og tilrettelæggelse. Der er, som vist i afsnit 4, taget højde for disse input i det videre arbejde med at udvikle uddannelsen og ift. at skærpe kompetenceprofilen, så den matcher behovet på arbejdsmarkedet.

6. Bilag

Bilag 1. Kompetenceprofil og kassogram over uddannelsens opbygning

Roskilde Universitet
Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv (ISE)

Kompetenceprofil og uddannelsens opbygning (kassogram)

Kandidatuddannelse i Samfundsjura (cand.scient.jur.)

Uddannelsens kompetenceprofil

Efter endt kandidatuddannelse i Samfundsjura kan den studerende:

- forstå forholdet mellem ret og politik, rettens og politikkens natur og hvorledes de to sfærer interagerer, men opererer forskelligt
- selvstændigt gennemtænke juridiske implikationer af en politisk beslutning, aftale eller idé så den kan omsættes til lovmedholdelig og implementerbar praksis
- skelne mellem retlige og politiske processer, analysere synergier og spændinger mellem dem og bidrage som løsningsorienteret brobygger, når juridisk og politisk holdbare løsninger skal findes
- begribe juraens samfundsmæssige rolle i en dansk og international sammenhæng
- mestre og integrere teoretiske tilgange til forholdet mellem ret, politikudvikling og administration såvel som teoretiske forståelser af de politiske institutioners, organisationers og virksomheders forhold til borgerne individuelt og kollektivt
- forstå hvorledes retlig regulering har betydning for offentlige institutioners forhold til borgere, civilsamfundet, virksomheder mm., forstå hvorledes den retlige regulering udspiller sig forskelligt på og interagerer fra nationalt, regionalt og lokalt niveau og anvende denne viden i praksis
- indgå i, forstå og skabe samspil mellem retlige aspekter og forskellige styringsinstrumenter
- anvende juridisk metode og retsvidenskabeligt værktøj
- vurdere juridiske løsningsmuligheders holdbarhed og give tværfaglig, juridisk holdbar rådgivning
- mestre generel lovfortolkning, sagsbehandling og retssikker forvaltning
- beherske viden om ledelsesmæssig og politisk forretnings-, institutions- og systemforståelse og kombinere denne viden med juridisk viden og kompetence til at løse policy-problemer
- kommunikere kompetent til forskellige målgrupper i fx politiske, professionsfaglige og juridiske kontekster
- konstruktivt indgå i teams

Under uddannelsen kan den studerende have gjort brug af muligheden for et projektorienteret praktikforløb eller udveksling med tilsvarende uddannelser i udlandet. Uddannelsen kvalificerer til videreuddannelse, herunder til ph.d.-uddannelse.

Uddannelsens opbygning

Uddannelsen er tværfagligt opbygget og tilrettelagt, således at juridiske og politisk, administrative og policyudviklings-elementer til stadighed sammenkobles og sættes gensidigt i spil. ECTS-mæssigt vægter jura-delen og politik-delen ca. lige meget. Uddannelsen er endvidere udviklet inden for rammen af Roskilde Universitets koncept for problemorienteret projektlæring, der bl.a. træner de studerende i selvstændigt at

formulere, analysere og konkludere på virkelighedsnære problemstillinger. Projektarbejdet træner endvidere samarbejds- og formidlingskompetencer.

Uddannelsen bygger oven på eksisterende samfundsvidenskabelige bacheloruddannelser på Roskilde Universitet, hvor studerende inden for forskellige specialiseringsretninger (fagmoduler) har kurser i hhv. forvaltningsret, retssociologi, international ret, politik og administration mv. Bachelorer fra andre relevante samfundsvidenskabelige, herunder juridiske, uddannelser har også adgang. På kandidatniveau vil de relevante juridisk-politiske tilgange blive kombineret og kvalificeret.

I oversigtsform planlægges uddannelsen som illustreret i kassogrammet:

<table>
<tr><td>4. semester</td><td colspan="4">Speciale
(30 ECTS)</td></tr>
<tr><td>3. semester</td><td>Samfundsjura i kommuner og regioner
(10 ECTS)</td><td>Juridisk sagsbehandling
(5 ECTS)</td><td>Valgfrit metodekursus
(5 ECTS)</td><td>Projekt om policy & jura i kommuner og regioner
(10 ECTS)</td></tr>
<tr><td>2. semester (B)</td><td>Valgfrit specialiseringskursus
(10 ECTS)</td><td colspan="2">Valgfrit specialiseringskursus (10 ECTS)
eller
to valgfri metodekurser á 5 ECTS</td><td>Fagligt profilerende samfundsjuridisk projekt
(10 ECTS)</td></tr>
<tr><td>2. semester (A)</td><td colspan="4">Projektorienteret praktikforløb med obligatorisk praktikrapport om en samfundsjuridisk problemstilling
(30 ECTS)</td></tr>
<tr><td>1. semester</td><td>Forholdet mellem ret og politik
(10 ECTS)</td><td colspan="2">Ret, styring og politikudvikling i praksis
(10 ECTS)</td><td>Samfundsjuridisk projekt med fokus på juridisk metode i policy processer
(10 ECTS)</td></tr>
</table>

Bilag 2. Kriterier til vurdering af nye uddannelser udarbejdet i forbindelse med kandidatreformen 2020-2022 på Roskilde Universitet

Bilaget er taget med for at vise, hvorledes Roskilde Universitet arbejder med udvikling af nye uddannelser. Kriterierne har været styrende for arbejdet med udviklingen af Samfundsjura.

Tabel 1. Kriterier til vurdering af nye uddannelsesforslag i forbindelse med kandidatreformen

Vurderingskriterie	Beskrivelse
1+2: Formål og problemorientering	På hvilken måde er uddannelsen samfundsengageret og kritisk nødvendig? På hvilken måde bidrager uddannelsen til samfundsudviklingen?
3: Tværfaglighed	På hvilken måde er uddannelsen tværfaglig? Hvordan understøtter valg af teorier og metoder tværfagligheden? Hvordan lærer de studerende at adressere tværfagligheden i uddannelsens kernespørgsmål?
4: Forskningsbasering	Hvilken relevant forskning på RUC danner grundlag for uddannelsen? Hvor foregår lignende relevant forskning nationalt og internationalt?
5: Arbejdsmarkedsrelevans og kompetenceprofil	Beskriv hvilken type arbejdsmarked uddannelsen kvalificerer til. Hvilke jobfunktioner kvalificerer uddannelsen kandidaterne til at bestride? Hvilken kompetenceprofil bibringer uddannelsen. Hvordan giver uddannelsen kandidaterne arbejdsmarkedsrelevante kvalifikationer, der er anderledes end sammenlignelige uddannelser?

Bilag 3. Interviewguide

1. Om organisationen, hvor interviewpersonen arbejder	1.1 Vil du kort beskrive din organisation. Vi er særligt interesseret i at høre, hvor meget din organisation beskæftiger sig med de juridiske rammer for politikudvikling samt sagsbehandling på højt niveau og hvem der benyttes til disse opgaver
2. Generelt om uddannelsen	2.1 Hvad er dine umiddelbare tanker om den nye kandidatuddannelse?
	2.2 Hvordan vurderer du behovet for kandidater, der har tværvidenskabelige kompetencer inden for både samfundsvidenskab (offentlig politik, kvalitativ og kvantitativ metode, projektledelse) og retsvidenskab (offentlig ret, offentligt/privat samarbejde, EU-ret mfl.)
	2.3 Hvordan vurderer du vægtningen af jura og politologi bør være?
	2.4 Er der centrale kompetencer, der mangler i uddannelsens kompetenceprofil?
	2.5 Hvordan vurderer du praktikforløbets plads allerede på uddannelsens 2. semester? Foretrækker du praktikanter på 2. eller 3. semester? - I tilfældet af, at du er positiv over for praktikidéen, kunne din organisation tænke sig at være praktikværter for vores kommende studerende fra denne uddannelse?
	Evt.?
3. Generelt om beskæftigelsesmuligheder	3.1 Vurderer du, at I ville ansætte en kandidat fra uddannelsen? Begrund gerne dit svar, herunder i hvilken jobfunktion og beskriv gerne de typer af opgaver kandidaterne kunne varetage
	3.2 Hvilken uddannelsesbaggrund har de medarbejdere I på nuværende tidspunkt ansætter i tilsvarende stillinger, og hvilke kompetencer er vigtige for at kunne varetage opgaverne?
	3.3 Hvordan vil du vurdere beskæftigelsesmulighederne generelt for uddannelsens kandidater?
	Evt.?

Bilag 4. Analyse af "Arbejdsmarkedets behov for juridiske kandidater"

Højbjerre Brauer Schultz, 2020: *Arbejdsmarkedets behov for juridiske kandidater;* tilgængelig her

Resume
Rapporten er en undersøgelse af det juridiske arbejdsmarked og er udarbejdet af Højbjerre Schultz (2020) på opdrag fra Det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet.

Formålet med rapporten er at undersøge det konkrete arbejdsmarkedsbehov for juridiske dimittender og rapporten belyser, hvordan aftagervirksomheder og organisationer vurderer kandidaternes kompetencer. Dette gøres på baggrund af to delanalyser, hvoraf den ene analyse er baseret på en jobopslagsanalyse af alle jobopslag målrettet jurister i perioden 2007 til og med 2018 med et samlet datamateriale på 19.752 jobopslag. Den anden delanalyse er foretaget på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse til virksomheder og organisationer med en dataindsamling på 536 svar. Fælles for de inddragede virksomheder og organisationer er, at de for nylig har ansat en jurist.

Rapporten indeholder en analyse af det juridiske arbejdsmarked generelt, herunder hvilke kompetencer som vurderes relevante og nødvendige af aftagerne, og endvidere analyseres det juridiske arbejdsmarked branchespecifikt ift. kategorierne Centraladministrationen, Advokatbranchen, Offentlige institutioner, Private virksomheder og Interesseorganisationer.

Analysen har følgende hovedresultater

Behovet for jurister er fordoblet
I undersøgelsen af den juridiske arbejdsmarkedsefterspørgsel er der sideløbende foretaget en parallel undersøgelse for efterspørgslen på akademikere generelt, for at undersøge, hvorvidt den juridiske efterspørgsel skiller sig væsentligt ud. Antallet af jobopslag for jurister er fordoblet på under 10 år med 96%, hvilket i høj grad udviser større arbejdsmarkedsefterspørgsel sammenlignet med jobopslag målrettet alle akademikere, som er steget med 55%. Den stigende efterspørgsel på juridiske kandidater er særligt drevet af større aftagervirksomheder i brancherne *Centraladministrationen* og *Private virksomheder*.

Hos *Centraladministrationen* er behovet for juridiske kompetencer steget med 155% siden 2007. Det er særligt Skatteforvaltningen, der har en øget stigning af antal jobopslag, men den øgede stigning ses også på tværs af forskellige store ministerier og styrelser, fx Skatteministeriet, Energistyrelsen m.fl. *Centraladministrationen* er den andenstørste aftagergruppe på 23%, mens de *Private virksomheder* (ekskl. advokatfirmaer og interesseorganisationer) udgør den største aftagergruppe med 28%.

Også kategorien *Øvrig offentlig* har stigende juridiske jobopslag i 2018 sammenlignet med hhv. 2007 og 2010. Kategorien indebærer hovedsageligt stillingsopslag fra kommuner, forsvar, politi og retsvæsen, men også andre offentlige arbejdsgivere. Se opdelingen på nedenstående figur.

Antal juridiske jobopslag, opdelt på brancher

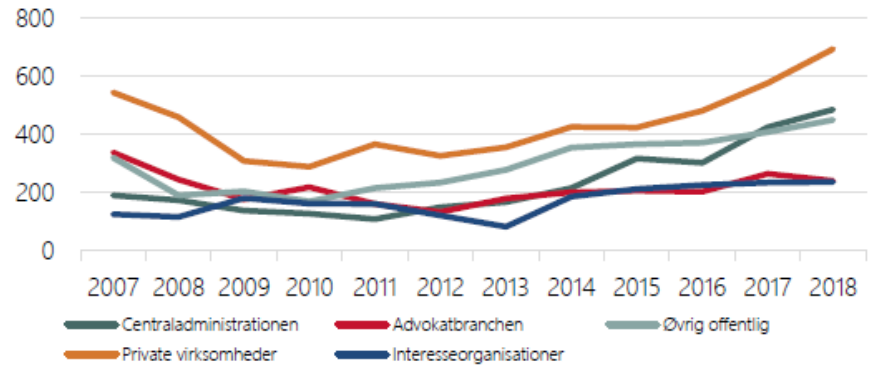

Kilde: HBS-Jobindex

Andel juridiske jobopslag, opdelt på brancher

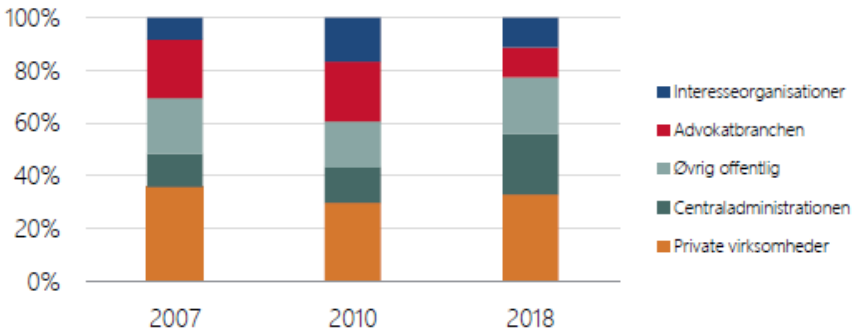

<u>Virksomhederne efterspørger jurafaglige kompetencer</u>

Overordnet forekommer der generelt flere kompetenceord i jobopslag for jurister end for andre akademikere, og herunder er det især systemkompetencer, som efterspørges mest.

I 2018 er de flest efterspurgte kompetencer følgende: Generelle fag-faglige juristkompetencer, herunder jura, compliance, sagsbehandling og lignende. Endvidere efterspørges problemløsningskompetencer i langt højere grad hos jurister end hos akademikere de sidste år, sideløbende med høj efterspørgsel på løsningsorientering og analytiske evner.

Problemløsnings- og systemkompetencer er desuden i høj grad efterspurgt i *Centraladministrationen*, hvor der er 1/3 dele flere af disse typer kompetenceord nævnt pr. jobopslag her end i andre juristbrancher. Endvidere efterspørges jurafaglige kompetencer til at

Problemløsningsfærdigheder

"indebærer at være i stand til at identificere komplekse problemer, vurdere forskellige løsningsmuligheder, vælge den rette løsning samt løse problemet"

Sociale færdigheder

"er relateret til mellemmenneskelige aspekter af jobs. De indbefatter evnen til at koordinere andres arbejde, instruere andre, forhandle, overtale andre, have empati og kunne yde service"

Systemfærdigheder

"er færdigheder, der relaterer sig til organisatoriske eller sociale systemers funktion. De omfatter evnen til at forstå, analysere og evaluere et systems virkemåde samt tage beslutninger under hensyn til både omkostninger og fordele/ulemper ved ændringer"

fortolke lovgivning og generelle sagsbehandlingskompetencer. I rapporten understreges det, at nyuddannede jurister mangler evner inden for projektledelse.

I *Centraladministrationen* er de vigtigst vurderede kompetencer følgende, præsenteret efter vigtigst:

- Anvende den juridiske metode til at løse komplekse, juridiske opgaver (81%)
- Arbejde sammen med andre faggrupper (71%)
- Selvstændigt identificere og analysere svære juridiske problemer (65%)
- Rådgive om retlige problemstillinger under hensyntagen til politiske forhold (49%)

Aftagerne hos *Øvrig Offentlig* efterspørger i højere grad systemkompetencer og lidt flere sociale kompetencer end aftagerne i de andre juridiske brancher. I samme branchekategori er der særlig efterspørgsel på sociale kompetencer, tværfagligt samarbejde og sparring med kollegaer.

Ca. 75% af *offentlige aftagere* mener desuden, at det er en vigtig kompetence at "anvende den juridiske metode til at løse komplekse, juridiske opgaver" og 71% vurderer det som en vigtig kompetence at kunne arbejde sammen med andre faggrupper, hvilket også i høj grad var vigtige kompetencer hos *Centraladministrationen*.

<u>Aftagerne er generelt tilfredse, men peger på, at nyuddannede jurister mangler politisk tæft samt forståelse for forretning</u>

I alle de inddragne relevante brancher efterspørges politisk tæft og forståelse for forretning hos nyuddannede jurister. Mens forståelse for forretning er efterspurgt hos 34% af alle jobopslagene for jurister, efterspørges politisk tæft i ca. 18% af alle juridiske jobopslag. Dog skiller efterspørgslen på politisk tæft sig væsentligt ud hos både *Centraladministrationen* og *Øvrig offentlig* i forhold til vigtigheden af kompetencen, samtidig med mangel på selvsamme hos nyuddannede jurister;

45% af aftagerne hos *Centraladministrationen* mener, at politisk tæft er blandt de <u>vigtigste</u> kompetencer, da ministerbetjening og politisk sagsbehandling er kernefunktioner i *Centraladministrationen*.

Definition af politisk tæft:

Med politisk tæft menes der overordnet evnen til at anvende sine juridiske kompetencer i politisk sammenhæng […] En medarbejder i Centraladministrationen beskriver nyuddannede juristers manglende politiske tæft således:

"*Juristerne skal altid komme med deres faglige vurdering af, hvad der juridisk er det mest korrekte at gøre, men såfremt der er udstukket en politisk retning, mangler de ofte forståelse for, at man skal tilpasse juridiske løsninger til en politisk og praktisk virkelighed*." (Højbjerre Brauer Schultz: 14)

Definition af forretningsforståelse:

Med forretningsforståelse menes der overordnet evnen til at anvende sine juridiske kompetencer samtidigt med at have fokus på, hvad der skaber forretningsmæssig værdi […] En kommunal medarbejder beskriver nyuddannede juristers manglende forretningsforståelse således:

"*Så det bliver nogen gange lidt firkantet jura, og det er der ikke mange topledelser, der kan og vil leve med. Topledelsens behov skal kunne forstås, og så skal der kreativt, men lovligt findes alternative løsninger, hvis den først foreslåede ikke er mulig*". (Højbjerre Brauer Schultz: 15)

I kategorien *Øvrig offentlig* mener ca. 35%, at politisk tæft er en vigtig kompetence og samtidig er der 17% af aftagerne som mener, at denne kompetence mangler hos nyuddannede jurister.

Forretningsforståelse vurderes derimod til i mindre grad at være en manglende kompetence hos nyuddannede jurister (13%), mens der i højere grad er flere aftager som vurderer denne til at være en vigtig kompetence (42%).

Bilag 5. Analyse af "Mismatch på det danske arbejdsmarked i 2030"

IRIS Group og HBS Economics, 2021: *Mismatch på det danske arbejdsmarked i 2030*;

Resume

Rapporten afdækker mismatch-udfordringer på det danske arbejdsmarked frem mod år 2030 og er udarbejdet af IRIS Group og HBS Economics for Danske Gymnasier og IDA i september 2021.

Formålet er at belyse sammenhængen mellem efterspørgslen og udbuddet på arbejdsmarkedet og mere specifikt, om der i fremtiden forventes at blive overefterspørgsel eller overudbud af forskellige typer af arbejdskraft. Analysen belyser udfordringer med mismatch mellem efterspørgsel og antal kandidater. Dette er analyseret på de overordnede uddannelsesniveauer, herunder både erhvervsfaglige uddannelser og korte, mellemlange og lange videregående uddannelser.

Analysen er udarbejdet på baggrund af DREAM-gruppens arbejdsstyrkefremskrivning, beskæftigelses- og uddannelsesdata fra Danmarks Statistik og rekrutteringsoplysninger fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Analysen har følgende hovedpointer

Analysen viser, at der i 2030 vil være en overefterspørgsel efter faglært arbejdskraft på 78.000 personer. Inden for specifikke uddannelsesgrupper viser analysen, at både hos de korte, mellemlange og lange videregående uddannelser efterspørges der medarbejdere inden for gruppen Samfund.

På den følgende figur er seks *korte uddannelsesgruppers* mismatch mellem udbud og efterspørgsel illustreret. Her er det gruppen af de samfundsvidenskabelige uddannelser[1], som er størst efterspurgt. Rapporten viser, at efterspørgslen på området stiger i 2020 fra 2.000 personer frem til 2030, hvor der forventes en overefterspørgsel på godt **6.000** personer inden for denne gruppe af *korte videregående uddannelser*.

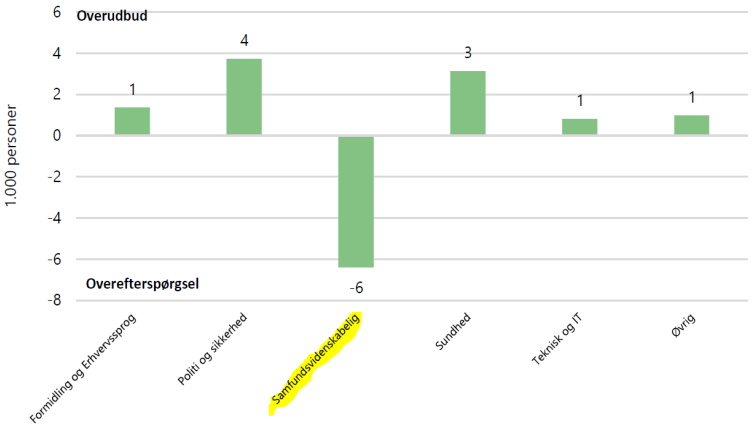

Efterspørgslen for gruppen Samfund er gennemgående stigende på de tre uddannelsesniveauer, hvilket også kommer til

[1] Gruppen "Samfund" består af: Erhvervsøkonomer, jurister, revisorkandidater, psykologer, økonomer, statskundskabskandidater, statsvidenskabskandidater, og forvaltningskandidater.

udtryk i følgende illustration for mellemlange videregående uddannelser. For *mellemlange videregående uddannelser* forventes en overefterspørgsel på omkring **10.000** personer i 2030. På området har der historisk været en høj vækst i efterspørgslen, som forventes at fortsætte med at stige. Dette er illustreret i følgende tabel.

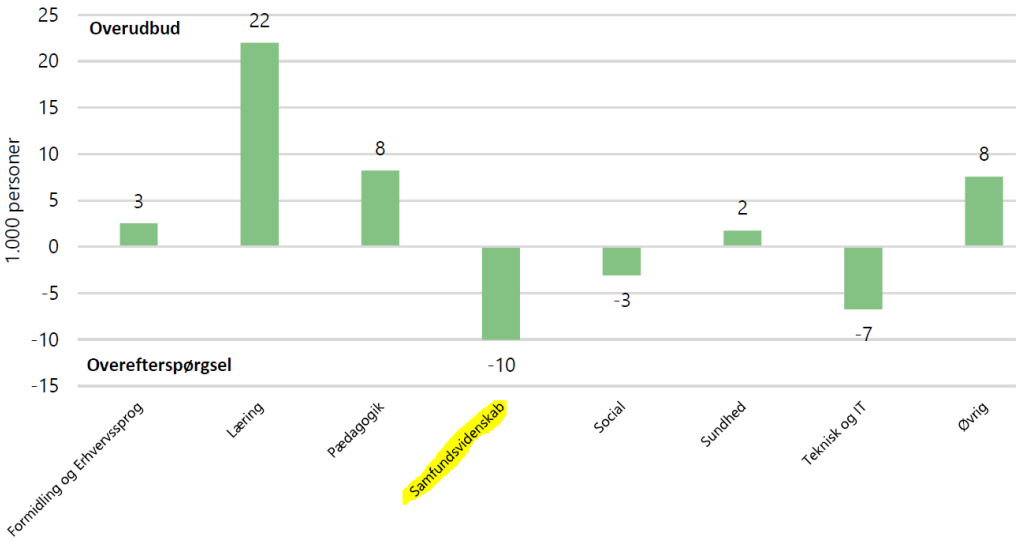

Overefterspørgslen forekommer størst for gruppen af *længere videregående uddannelser*, hvor der forventes en betydelig efterspørgsel på **16.000** personer inden for det samfundsfaglige område. Dette er illustreret på nedenstående figur, hvor resultatet for mismatch for personer med en lang videregående uddannelse er opdelt på uddannelsesgrupper.

Figuren viser, at i 2030 vil der for de fleste uddannelsesgrupper være et overudbud af arbejdskraft, mens der for grupperne Samfund og Ingeniør, teknik og it vil være en overefterspørgsel på arbejdskraft. Efterspørgslen på kandidater med længere videregående uddannelser inden for uddannelsesgruppen Samfund svarer til en stigning på 48% frem mod 2030.

Bilag 6. Eksempler på jobopslag hos mulige aftagere

Der gives tre eksempler på jobopslag, som kandidater fra Samfundsjura ville være kompetente til at søge på. Eksemplerne dækker det kommunale, det statslige og det private arbejdsmarked.

Eksempel 1: Jurist til Team Jura i Center for Politik og Udvikling, Næstved Kommune

Annonce hentet 20. juni 2022

Vi søger en dygtig og løsningsorienteret jurist, der vil være med til at styrke og rådgive hele organisationen og derigennem styrke det forvaltningsretlige niveau hos mange forskellige faggrupper.

Vi søger derfor en løsningsorienteret jurist, der

- er Cand.jur. og er **stærk i offentligretlige regler** og **forvaltningsret.** Du kan være både nyuddannet, mindre erfaren eller med solid erfaring fra en **offentlig forvaltning**, hvor du har arbejdet med **juridisk sagsbehandling**. Du er i alle tilfælde en engageret teamplayer, der vil trives med en bredopgaveportefølje og stor intern berøringsflade.
- er åben, udadvendt, servicemindet og er en stærk skriftlig og mundtlig kommunikator
- er analytisk og bevarer overblikket uden at tabe detaljen og samtidig er løsningsorienteret og kan se opgavens hele sammenhæng – også med de dele, som du evt. ikke selv skal levere
- er fleksibel og i stand til at arbejde selvstændigt og samtidig kan opbygge samarbejde og gode relationer til kolleger i hele kommunen

Eks. 2: Jurist til byfornyelses- og byggelovgivningen til Bygge- og Boliglovgivning (ministerium)

Annonce hentet 6. april 2022

Kunne du tænke dig at være Indenrigs-og Boligministeriets bindeled mellem de to lovgivninger, og har du mod på, på sigt at blive vores byfornyelsesekspert? Så er det måske dig, vi leder efter.

Det er vigtigt for os, at du:

- Har **stærke juridiske kompetencer**.
- Trives med at stå i spidsen for byfornyelsesområdet i ministeriet.
- Kan lide at **fordybe dig i juraen** og ønsker at udbygge og **formidle din viden** om bygge- og byfornyelsesloven.
- Har lyst til at være en **del af det politiske system** og de **politiske processer**.
- Ser dig selv som en del af et hold både fagligt og socialt. Du vil skulle sparre med kontorets anden jurist på området, hjælpe ministeriets andre kontorer ift. tværfaglige spørgsmål og ikke mindst bidrage til den kollegiale ping pong i kontoret.

Inden for bygge- og byfornyelsesområdet kommer du især til at arbejde med:

- **Politikudvikling.** Du skal vurdere og muliggøre ideer, eller selv komme på ideer til at løse et aktuelt problem.
- **Lovforslag**. Du skal tage hånd om både de politiske og tekniske processer i forbindelse med udarbejdelse og fremsættelse af lovforslag.

- **Rådgivning af både ministeren, borgere, erhvervslivet, politikere, presse** mv. om de ofte komplekse problemstillinger på området.
- **Juridisk fortolkning** af lovgivningen.
- Dine dage bliver ikke ens. Den ene dag har du travlt med en **politisk og sikkert hastende opgave**, mens du den anden dag får mulighed for at **dykke helt ned i et lovforslag eller fortolkning af lovgivning**

Eks. 3: Erfaren konsulent til at arbejde med juridisk rådgivning, politik og netværk (Dansk Industri)

Annonce hentet 17. juni 2022

Har du solid erfaring og et skarpt øje for "juraen" og kan formidle præcist og i øjenhøjde? Brænder du for at forme og eksekvere på politiske dagsordener i dansk og international kontekst? Er du en holdspiller, der er i stand til at forberede politiske analyser og samarbejde på tværs? Og kan du samtidig drive et netværk? Så er du måske vores nye kollega i DI Handel.

I DI Handel er juridisk rådgivning og politisk interessevaretagelse to af vores kerneområder. Vi er løbende i tæt dialog med relevante myndigheder, institutioner og organisationer både i ind- og udland med det formål at varetage vores medlemsvirksomheders politiske interesser.

Samtidig har vi et særligt fokus på, hvordan vi kan understøtte vores medlemmers forretning gennemjuridisk rådgivning, så de får en stor værdi af deres medlemskab i DI Handel.

Dine ansvarsområder omfatter:

- Drive og udvikle DI Handels juridiske helpdesk.
- Afholde webinarer, seminarer m.m. om juridiske emner.
- Udvikle politik i samarbejde med medlemmerne.
- Deltage i udvalgsarbejde og indgå i dialoger med offentlige myndigheder, ministerier, styrelser m.m.
- Udarbejde og koordinere høringssvar på tværs af DI inden for DI Handels ansvarsområder.
- Drive og facilitere DI Handels Udbudspanel.

Bilag 7. Støtteerklæring fra Region Sjælland

Eftersendes

Bilag 8 Støtteerklæring fra KKR, Sjælland

(Billede af pdf)

KL

KKR SJÆLLAND

RUC
Att. Elisabeth Hvas

Dato: 31. august 2022

Sags ID: SAG-2022-00282
Dok. ID: 3245772

E-mail: ADR@kl.dk
Direkte: 2138 5619

Vordingborg Kommune
Valdemarsgade 43
4760 Vordingborg

www.kl.dk/kkr-sjælland

Støtteerklæring til RUC om kandidatuddannelse i samfundsjura

RUC har henvendt sig om oprettelse af en kandidatuddannelse i samfundsjura, der kobler juridiske kompetencer med viden og færdigheder i politikudvikling og politiske processer.

Kommunerne i KKR Sjælland har igennem en årrække arbejdet med at løfte uddannelsesområdet i fællesskab. Det er helt afgørende, at en større andel af befolkningen i region Sjælland får en uddannelse, blandt andet fordi en veluddannet arbejdsstyrke er en helt nødvendig forudsætning for vækst og velfærd.

Vi ved samtidig at det, at der findes uddannelser i nærområdet betyder, at virksomhederne private såvel som offentlige får lettere ved at rekruttere medarbejdere.

En etablering af en kandidatuddannelse i samfundsjura på RUC vil derfor være et vigtigt bidrag til, at virksomhederne kan rekruttere kvalificeret arbejdskraft indenfor området. Den foreslåede profil på uddannelsen – dvs. en kobling af juridiske kompetencer med viden og færdigheder i politikudvikling og politiske processer er både et godt supplement til uddannelsesviften på RUC og i regionens geografi og samtidig også meget relevant ift. beskæftigelse i kommunerne og dermed et vigtigt bidrag til kommunernes muligheder for at kunne rekruttere kvalificeret akademisk arbejdskraft.

KKR Sjællands formandskab kan på den baggrund bakke op om RUC's planer om oprettelse af en kandidatuddannelse i samfundsjura.

Med venlig hilsen

Mikael Smed
Formand for KKR Sjælland
Borgmester Vordingborg Kommune

Pernille Beckmann
Næstformand KKR Sjælland
Borgmester Greve Kommune

Bilag 9. Rektorgodkendelse

Roskilde Universitet

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

12. september 2022

Ansøgning om prækvalifikation og godkendelse af nye uddannelser

Roskilde Universitet søger hermed om prækvalifikation og godkendelse af følgende uddannelse:

- Kandidatuddannelsen i Samfundsjura

For yderligere oplysninger om ansøgningen henvises til vedlagte ansøgning med bilag.

Med venlig hilsen

Hanne Leth Andersen

Rektor

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Rektor Hanne Leth Andersen

Kære Hanne Leth Andersen

På baggrund af gennemført prækvalifikation af Roskilde Universitets ansøgning om godkendelse af ny uddannelse er der truffet følgende afgørelse:

Godkendelse af ny kandidatuddannelse i samfundsjura (Roskilde)

Afgørelsen er truffet i medfør af § 20, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser (nr. 1558 af 2. juli 2021 med senere ændring).

Det er en forudsætning for godkendelsen, at uddannelsen og dennes studieordning skal opfylde uddannelsesreglerne, herunder bekendtgørelse nr. 2285 af 1. december 2021 om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid (uddannelsesbekendtgørelsen).

Da Roskilde Universitet er positivt institutionsakkrediteret, gives godkendelsen til umiddelbar oprettelse af uddannelsen.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Vedlagt i bilag er desuden uddannelsens grundoplysninger. Ved spørgsmål til afgørelsen eller de vedlagte grundoplysninger kan Uddannelses- og Forskningsstyrelsen kontaktes på pkf@ufm.dk

Med venlig hilsen

Christina Egelund

17. januar 2023

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
22/42640-5

Bilag: 1 – RUVU's vurdering af ansøgningen
2 – Følgebrev fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen med uddannelsens grundoplysninger

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Bilag 1 – RUVU's vurdering af ansøgningen

Nr. A2 – Ny uddannelse – prækvalifikation (Efterår 2022)			**Status på ansøgningen:** Godkendt	
Ansøger og udbudssted:	Roskilde Universitet (Roskilde)			
Uddannelsestype:	Kandidatuddannelse			
Uddannelsens navn (fagbetegnelse):	Samfundsjura			
Den uddannedes titler på hhv. da/eng:	- cand.soc. i samfundsjura - Master of Science (MSc) in Social Sciences in Law and Public Policy			
Hovedområde:	Samfundsvidenskab		**Genansøgning:** (ja/nej)	Nej
Sprog:	Dansk	**Antal ECTS:**	120 ECTS	
Link til ansøgning på pkf.ufm.dk:	https://pkf.ufm.dk/flows/b01924ab75899bf4a60157647813e2dd			
RUVU's vurdering på møde d. 24. oktober 2022:	RUVU vurderer, at ansøgningen opfylder kriterierne som fastsat i bilag 4 i bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser (nr. 1558 af 2. juli 2021 med senere ændring). RUVU anerkender relevansen af dimittender, der kan kombinere en forståelse for både juridiske og samfundsfaglige aspekter og finder det på den baggrund godtgjort, at der blandt andet i offentlige forvaltninger eksisterer et behov for uddannelsens dimittender. RUVU lægger endvidere til grund for sin vurdering, at ansøgningen fremstår velunderbygget og med inddragelse af relevante aftagere.			

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Bilag 2 – Uddannelses- og Forskningsstyrelsens grundoplysninger

Kandidatuddannelsen i samfundsjura

Hovedområde:
Uddannelsen hører under det samfundsvidenskabelige hovedområde.

Titel:
Efter reglerne i uddannelsesbekendtgørelsens § 29 og bilag 1, 3 fastlægges uddannelsens titel til:

- **Dansk:** cand.soc. i samfundsjura
- **Engelsk:** Master of Science (MSc) in Social Sciences in Law and Public Policy

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Udbudssted:
Roskilde.

Sprog:
Ministeriet har noteret sig, at uddannelsen udbydes på dansk.

Normeret studietid:
Efter reglerne i uddannelsesbekendtgørelsens § 28, fastlægges uddannelsens normering til 120 ECTS-point.

Takstindplacering:
Uddannelsen indplaceres til: Takst 1
Aktivitetsgruppekode: 7090

Koder Danmarks Statistik:
UDD: 8729
AUDD: 8729

Censorkorps:
Ministeriet har noteret sig, at uddannelsen tilknyttes censorkorps for Politik, Samfund og Globale forhold.

Adgangskrav:
Jf. § 28 i bekendtgørelse nr. 35 af 13. januar 2022 om adgang til universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid (adgangsbekendtgørelsen) er følgende bacheloruddannelser adgangsgivende til uddannelsen:

- Bachelor i Politik og Forvaltning
- Bachelor i Socialvidenskab
- Bachelor i Internationale Studier
- Bachelor i HA (Erhvervsøkonomi)
- Bachelor i Jura
- Bachelor i HA (jur.) – Erhvervsjura
- Bachelor i Statskundskab
- Relevante professionsbacheloruddannelser med minimum 15 ECTS i juridiske fag.

For at være kvalificeret til optagelse på kandidatuddannelsen i samfundsjura, skal den studerendes bacheloruddannelse indeholde 60 ECTS fordelt som følger:

- 5 ECTS inden for juridisk metode
- 5 ECTS inden for juridisk tænkning og grundbegreber
- 5 ECTS inden for politologi på et højt fagligt niveau svarende til minimum 1. års niveau på en dansk universitetsuddannelse
- 15 ECTS inden for samfundsvidenskabelig metode på et højt fagligt niveau svarende til minimum 1. års niveau på en dansk universitetsuddannelse
- 30 ECTS inden for et eller flere af følgende fagområder:
    - Erhvervsøkonomi
    - International politik
    - International udvikling
    - National og international økonomi
    - Offentlig og international ret
    - Organisation og ledelse
    - Politisk teori, adfærd og institutioner
    - National og international forvaltning
    - Sociologi.

Uddannelses- og Forskningsministeriet